

Dato: 05-09-2008
Sagsnr.:
Henv. til: Ole Lousdal
Tlf.: 96117826

§ 12 MILJØGODKENDELSE

AF

Kvægbrug på matr. nr. 18a Den østlige Del, Borbjerg
beliggende Abildholtvej 6,
7500 Holstebro

"Copyright Holstebro Kommune"

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
INDLEDNING	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
ANLÆGGET - MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
GENERELLE FORHOLD	7
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	8
<i>Det ansøgte husdyrbrug</i>	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
<i>Drift</i>	8
<i>Stalde</i>	9
<i>Ventilation</i>	9
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	9
<i>Foder</i>	9
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	9
<i>Fyringsanlæg</i>	10
<i>Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof m.v.</i>	10
<i>Affald og kemikalier</i>	10
<i>Døde dyr</i>	11
<i>Sprøjtemidler og medicin</i>	11
GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDTERING	11
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	11
<i>Påfyldningsplads for gyllevogne</i>	12
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	12
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	12
<i>Ammoniak</i>	12
<i>Lugt</i>	13
<i>Transport</i>	14
<i>Støj</i>	14
<i>Støv</i>	15
<i>Lys</i>	15
<i>Spildevand</i>	15
<i>Skadedyr</i>	15
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	15
BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	16
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	16
<i>Renere teknologi</i>	16
VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB	16
OPHØR AF HUSDYRBRUGET	17
AREALER - MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	17
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	17
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	17
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	17
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	17
<i>Sædskifte</i>	17
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	18
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS AREALER	18
<i>Fosfor</i>	18
<i>Nitrat</i>	18
<i>Overfladevand</i>	18

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Grundvand	19
Affaldsprodukter til jordbrugsformål	19
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	19
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	19
KLAGEVEJLEDNING	19
OFFENTLIGGØRELSE.....	20
RETSBESKYTTELSE.....	21
RETSBESKYTTELSE	21
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN.....	21
OPLYSNINGER OM GÆLDENDE LOVGIVNING	21
ANLÆGGET - MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	23
GENERELLE FORHOLD	23
Ansøger og ejerforhold	24
Det ansøgte husdyrbrug	24
Lokalisering og planmæssige forhold	25
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	26
Drift.....	27
Stalde.....	27
Ventilation.....	28
Rengøring af staldanlæg	28
Foder.....	28
Ensilage opbevaring og håndtering	29
Fyringsanlæg	29
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof.....	29
Affald og kemikalier	30
Døde dyr.....	31
Sprøjtemidler og medicin	31
GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDTERING	32
Opbevaring af flydende husdyrgødning	32
Påfyldningsplads for gyllevogne	33
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning.....	33
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	33
Ammoniak.....	34
Lugt	37
Transport.....	39
Støj	40
Støv.....	40
Lys.....	41
Spildevand.....	41
Skadedyr.....	43
Driftsforstyrrelser eller uheld	43
BAT – BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	44
Miljø- og ressourcestyring	45
Renere teknologi.....	46
VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB (IH).....	47
OPHØR AF HUSDYRBRUGET	47
AREALER - MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	48
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	48
Drift af husdyrbrugets arealer	48
Udskiftning af udbringningsarealer	51
Sædskifte.....	51
Udbringning af husdyrgødning	51

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS AREALER	52
<i>Fosfor</i>	52
<i>Nitrat</i>	55
<i>Overfladevand</i>	57
<i>Grundvand</i>	57
<i>Arter på habitatdirektivets bilag IV</i>	58
<i>Affaldsprodukter til jordbrugsformål</i>	59
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	59
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	59
BILAG	60
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	60
BILAG 2 – HUSDYRBRUGETS ANLÆG	61
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING.....	62
BILAG 4 – PLANTEGNING OVER NYE BYGNINGER, AFLØBSPLAN M.V.	63
BILAG 5 – TRANSPORTVEJE FRA ANLÆG TIL MARKAREALER	64
BILAG 6 – LAVBUNDSAREALER VED EJENDOM, HVOR DER IKKE MÅ PLACERES ENSILAGESTAKKE	65
BILAG 7 – PRINCIPSKITSE FOR FORSURINGSANLÆGGET	66
BILAG 8 – SPRINKLERE TIL UDSPRINKLING AF VAND FRA ENSILAGEPLADSER	67
BILAG 9 – OVERSIGTKORT OVER AREALER	68
BILAG 9 – AREALER DEL 1/6	69
BILAG 9 – AREALER DEL 2/6	70
BILAG 9 - AREALER DEL 3/6.....	71
BILAG 9 – AREALER DEL 4/6	72
BILAG 9 – AREALER DEL 5/6	73
BILAG 9 – AREALER DEL 6/6	74
BILAG 10 – JORDTYPER	75
BILAG 11 - § 3 OMRÅDER I NÆRHEDEN AF ANLÆGGET.....	76
BILAG 12 – INTERNATIONALE NATURBESKYTTelsesOMRÅDER (NATURA 2000-OMRÅDER).....	77
BILAG 13 - RISIKOAREALER I OPLAND TIL FELSTED KOG MED LILLE NITRATREDUKTIONEN	78
BILAG 14 – GRUNDVANDSOMRÅDER	79
BILAG 15 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 3.....	80
BILAG 15 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 3.....	81
BILAG 15 – DRIFTSJOURNAL - DEL 3 / 3.....	82
BILAG 16 – HØRINGSSVAR FRA DN TIL FORSLAG OM MILJØGODKENDELSE.....	83

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	05-09-2008
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12 (over 250 DE)
Virksomhedens navn	HENRIK VESTERGAARD
Virksomhedens adresse	Abildholtvej 6, 7500 Holstebro
Virksomhedens telefonnumre	97 46 83 20 / mobil: 21661802
Virksomhedens ejere og kontaktpersoner	Henrik Brinch Vestergård
Virksomhedens E-mail	abildholt@mail.dk
Matr. nr.	18a
Ejerlav	Den østlige Del, Borbjerg
CVR-nr. / P-nr	69 21 78 18 / 1 002 291 678
CHR-nr	54 028
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12 2006	ja
Grønt regnskabs pligt, bek 1515 / 14-12-06	nej
Ejendomsnr.	661-0076542
Udarbejdet af	Holstebro Kommune, Natur og Miljø
Virksomhedens konsulent	Hedens og Fjordens Landbrugscenter, Karen V. Thomasen, Borregårdsvej 9, 7500 Holstebro
Tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, tlf. 96 11 75 63

Ikke teknisk resumé

Der er ansøgt om godkendelse af udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen Abildholtvej 6, 7500 Holstebro fra en samlet produktion på 249,99 til 499,91 dyreenheder (DE). Udvidelsen sker i eksisterende og nye stalde. Der opføres desuden en ny gyllebeholder på 4.500 m³ og 2 nye plansiloer, hver på 600 m², i alt 1.200 m². Den lovbestemte reduktion i ammoniakfordampningen på 15 % opnås ved at etablere et forsøringsanlæg. Ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt. Der er søgt om miljøgodkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Indledning

Den 12-10-2007 har Henrik Brinch Vestergaard, Abildholtvej 6, 7500 Holstebro søgt om godkendelse af udvidelse af eksisterende kvægproduktion på ejendommen Abildholtvej 6, 7500 Holstebro.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er desuden omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet², idet kvægproduktionen er større end 250 DE. Hele husdyrbruget er godkendelsespligtig, og Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø.

Produktionen ønskes udvidet med flere malkekøer og opdræt i nye og eksisterende stalde. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter på ejendommen, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed.

Når ovennævnte er gennemført vil det samlede dyrehold på Abildholtvej 6 bestå af 400 malkekøer, tung race, 16 kvier (25-26 mdr.), tung race, 20 småkalve (0-1 mdr.), tung race, 35 småkalve (1-3 mdr.), tung race, 45 småkalve (3-6 mdr.), tung race, 200 tyrekalve (40 - 50 kg), tung race, svarende til i alt 499,91 DE.

Miljøgodkendelse er delt op i en særlig godkendelse af anlægget (bygninger, gødningsanlæg, ensilagepladser og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under bedriften samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden.

---

¹ Lov nr. 1572 af 20/12-2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996.

Meddelelse om godkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 400 malkekøer, tung race, 16 kvier (25-26 mdr.), tung race, 20 småkalve (0-1 mdr.), tung race, 35 småkalve (1-3 mdr.), tung race, 45 småkalve (3-6 mdr.), tung race, 200 tyrekalve (40 - 50 kg), tung race, svarende til i alt 499,91 DE, på ejendommene matr. nr. 18a, Den østlige Del, Borbjerg, beliggende Abildholtvej 6, 7500 Holstebro.

Godkendelsen bygger på virksomhedens ansøgning, tilsyn på virksomheden og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Godkendelsen er meddelt på vilkår som er beskrevet i nedenstående to kapitler "ANLÆGGET - Miljøgodkendelsens vilkår" og "AREALET – Miljøgodkendelsens vilkår" og skal fremover drives efter disse.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

ANLÆGGET - Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

---

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, og med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal bedriften dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Lovpligtig registrering iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen og affaldsbekendtgørelse m.v., samt andre relevante oplysninger samt driftsjournal (jf. bilag 15), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden.
3. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg og lignende, før ændringen er godkendt af Holstebro Kommune. Det er Holstebro Kommune, der afgør om en ændring medfører godkendelsespligt.
4. Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af miljøgodkendelsen på bedriften. De vilkår, der vedrører virksomhedens drift skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Den produktionsmæssige udvidelse skal finde sted i de i godkendelsens fastsatte bygningsmæssige rammer, og miljøforbedrende tiltag skal implementeres, inden produktionsudvidelsen påbegyndes.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

---

6. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

DET ANSØGTE HUSDYRBRUG

I nedenstående vilkår omkring produktionsomfang anvendes dyreenheder (DE). I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet (bekendtgørelse nr. 1695 af 18/12 2006 om husdyrhold og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., jf. dennes bilag 1). Herved fastholdes den produktion målt i antal dyr, der ligger til grund for meddelelse af miljøgodkendelse.

7. Ejendommen har godkendelse til et dyrehold på maksimalt:

400 malkekøer, tung race, sengestald med spalter	470,59 DE.
20 småkalve, tung race, (0-1 mdr.), dybstrøelse	3,46 DE.
35 småkalve, tung race, (1-3 mdr.), dybstrøelse	6,73 DE.
45 småkalve, tung race, (3-6 mdr.), dybstrøelse	10,07 DE.
16 kvier, tung race, (25-26 mdr.), sengestald med spalter	7,84 DE.
<u>200 tyrekalve, tung race, (40-50 kg), dybstrøelse</u>	<u>1,22 DE.</u>
dyreenheder i alt:	499,91 DE.

Det tillades, at fordelingen mellem køer og opdræt varierer inden for de maksimale 499,91 DE som gennemsnit over 3 år, dog maksimalt med udsving på 3 DE over 499,91 DE og maksimalt med 3 DE forskydning i de enkelte dyretyper.

8. Der skal på virksomheden føres egenkontrol med den til enhver tid gældende produktion, samt foreligge en opgørelse over produktionens størrelse, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 1 for de seneste 5 planperioder (01-08-31/07). Disse med tilhørende bilag skal kunne forelægges for tilsynsmyndigheden på forlangende til dokumentation for overholdelse af vilkår 7. Opgørelsen skal gemmes i minimum 5 år.

Husdyrbrugets anlæg

DRIFT

Ingen vilkår.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

STALDE

9. Eventuelle kalvehytter kan i mindre antal etableres i tilknytning til eksisterende byggeri, såfremt afstandskrav, jf. husdyrbrugslovens § 6 og 8, overholdes, og såfremt hytterne etableres på befæstet areal, der overholder de lovmæssige krav i husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 4.

VENTILATION

Ingen vilkår.

RENGØRING AF STALDANLÆG

10. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at senge og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

FODER

Ingen vilkår, se under vilkår for støv.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDBTERING

11. De nye ensilagesiloer, skal opføres efter landbrugets byggeblad nr. 103.09-02. Afløb fra pladsen skal føres til minimum 30 m³ samletank monteret med pumpe med en kapacitet på minimum 22 m³/time, der kan pumpe vandet ud på minimum 5.500 m² permanent græsareal. Sprinkleranlægget skal desuden dimensioneres, etableres og anvendes som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og i ansøgningen.
12. Ensilagestakke der ikke placeres i ensilagesilo må højst være placeret samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år før ensilage igen må placeres på samme sted. Ensilagestakke må ikke placeres på lavbundsarealer (se bilag 6).
I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
13. Ensilagestakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	150 meter

14. Spild og kasseret ensilage fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbe-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

vares overdækket med plast eller lignende på et godkendt gødningsopbevaringsanlæg, ensilageplads, gyllebeholder eller lignende for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende og minimum en gang om ugen fjernes og opbevares, som angivet under afsnittet om affald, i en fast container.

FYRINGSANLÆG

Ingen vilkår.

HÅNDTERING OG OPBEVARING AF OLIE, SPILDOLIE OG BRÆNDSTOF M.V.

---

15. Olier (mineralsk og bioolie) skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg på oplagsplads med en for vand svært gennemtrængelig belægning uden mulighed for afløb til overfladevand, jord, grundvand eller kloak m.v. Godkendte olie- og dieselolietanke er ikke omfattet af vilkår 15, men reguleres i vilkår 16.

Oplagspladsen skal være under tag og indrettet således, at spild kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde, f.eks. ved brug af en spildbakke. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærket med angivelse af indhold.

16. Godkendte dieselolietanke og olietanke, samt olietromler skal placeres på stabilt underlag på en sådan måde, at der ikke er risiko for påkørsel med traktorer eller andet maskinel. Arealet omkring tankene skal holdes ryddeligt, så f.eks. lækager og spild hurtigt opdages.

AFFALD OG KEMIKALIER

---

17. Husdyrbrugets affaldshåndtering, dvs. sortering, opbevaring og bortskaffelse, skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende affaldsregulativer og forskrifter for Holstebro Kommune.

Farligt affald herunder spildolie og kemikalieaffald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg på tæt bund og uden mulighed for afløb til overfladevand, jord eller grundvand.

Oplagspladsen skal være under tag og indrettet således, at spild kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde, f.eks. ved brug af en spildbakke. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærket med angivelse af indhold.

18. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder. Den anvendte emballage skal lukkes forsvarligt og mærkes, før affaldet forlader ejendommen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

DØDE DYR

---

19. Animalsk affald skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr skal være anmeldt til destruktionsanstalt inden 24 timer og må ikke give anledning til uhygiejniske forhold eller nedsivning af safter fra dyrene i perioden indtil afhentning. Dette kan fx sikres ved, at opbevare kadaverne i lukkede beholdere eller under kadaverkappe/presenning. Opbevaringen må i øvrigt ikke kunne give anledning til væsentlige nabogener. Ved øget dødelighed i besætningen, f.eks. grundet sygdom, skal kadaverne opbevares overdækket i en til formålet egnet container.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

---

20. Alle sprøjtemidler, herunder rester samt tom emballage skal opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende i et aflåst rum eller skab.
21. Vask af sprøjteudstyr skal foregå på en vaskeplads opført efter landbrugets byggeblad nr. 103.11-03 (uden olieudskillere) med tæt bund, der har fald mod afløb til en godkendt opbevaringsbeholder.

Er der sprøjterester tilbage i sprøjten efter behandling af marken, skal bortskaffelse af sprøjterester foregå ved, at sprøjteresterne fortyndes og udsprede på den mark, der lige er sprøjtet.

22. Ved påfyldning af marksprøjte skal det sikres, at der ikke sker tilbageløb/sug tilbage til vandinstallationen. Dette kan fx sikres ved følgende 3 metoder:
- a) indskudt vandbeholder mellem vandinstallation og marksprøjte,
  - b) kontraventil monteret på vandinstallationen eller
  - c) påfyldningsinstallationen skal fastmonteres så højt, at der er frit løb ned til marksprøjten. Endvidere skal der være mindst 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen.

Alternative metoder skal skriftligt accepteres af godkendelsesmyndigheden.

Gødningsproduktion og håndtering

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

---

23. Ejendommen skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
24. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året –f.eks. i forbindelse med forårstømning – inspiceres for revner/utætheder m.v. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal.
25. Håndtering af gylle må kun foregå gennem faste installationer og skal altid foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

omgivelserne.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle udenfor tankene. Påfyldningshalse, på evt. fastmonterede pumper på gyllebeholdere, skal altid være drejet ind over gyllebeholdere når der ikke pumpes.

26. Alle pumpeanordninger, der står i direkte forbindelse med en gyllebeholder, fortank eller gyllekanal, skal være forsynet med timer eller dødemandsknap. Timeren skal indstilles, så den skal reaktiveres efter en overpumpet gyllemængde på maksimalt 12 m³, dog 40 m³ for den computerstyrede pumpe mellem mixerbrønden på kostalden (B) og gyllebeholder.

Kontrolpaneler, kontakter og lignende til gyllepumper skal være aflåste, når de ikke er i brug.

PÅFYLDNINGSPADS FOR GYLLEVOGNE

---

27. Der skal anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
28. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan kommunalbestyrelsen stille krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST HUSDYRGØDNING

---

29. Dybstrøelse der opbevares uden for staldanlæg skal placeres overdækket på en møddingsplads. Møddingspladsen skal være etableres efter landbrugets byggeblad nr. 103.06-05 eller 103.06-06 og skal dimensioneres, så den er stor nok til, at 9 måneders dybstrøelsesproduktion kan opbevares på pladsen. Afløb fra møddingspladsen skal ledes til gyllebeholder/gyllekanaler.

Komposteret dybstrøelse må undtagelsesvis placeres i markstakke, såfremt markstakkene er overdækkede og placeres, så de overholder kravene i vilkår 11 – 14.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

---

30. Som frivilligt tiltag skal etableres automatiske skraber over gyllekanalerne i staldene, jf. bilag 2, (ny kostald (B), og ungdyrstald (D)). Skraberne skal køre minimum hver anden time.
31. I tilknytning til den nye kostald (B) skal der etableres et forsøringsanlæg efter

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

landbrugets BAT-byggeblad nr. 107.04-52, og som angivet i ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

32. Senest 3 måneder efter at der er sat dyr i stalden, skal anlægget være i fuld drift. Når fuld drift for anlægget er opnået, skal dette noteres i driftsjournalen.
33. Via forsuring skal det sikres, at pH i gyllen til enhver tid ligger på 5,5 med en maksimal tilladt afvigelse på $\pm 0,5$ pH-enheder. Korrekt drift af anlægget skal kunne dokumenteres på tilsynsmyndighedens forlangende vha. kontinuerte dataudskrifter fra dataloggeren for pH-værdier i procestanken og syreforbruget. Tilsynsmyndigheden kan til enhver tid kræve at få data udleveret elektronisk. Kvitteringer for indkøb af svovlsyre skal vedlægges driftsjournalen.
34. Der skal udføres daglig kontrol af forsurationsanlægget (check pH-værdier og syreforbrug i det enkelte staldafsnit, check restmængde af syre, check skueglas (lækage m.v.), aflæs eventuelle bløde alarmer og afhjælp dem. Driftsfejl og alarmer noteres i driftsjournal.
35. Der skal indgås fast serviceaftale med Infarm A/S (producenten) om kontrol jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere, minimum 4 gange årligt. Såfremt anlægget efter det første driftsår har kørt uden problemer og med dokumenteret fuld effekt, kan kontrol- og kalibreringshyppigheden nedsættes efter skriftlig aftale med Holstebro Kommune.

Rapporter vedr. serviceeftersyn, kontrol og kalibrering skal vedlægges husdyrbrugets driftsjournal, og kopi af kontrolrapporten skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at hyppigere kontrol og kalibrering er nødvendig for korrekt funktion/effektivitet af anlægget, kan serviceintervallerne kræves sat op.
36. Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, skal der etableres en 10x10 cm kanal hele vejen rundt om syretanken med afløb til gyllekanalerne.
37. Overpumpning af syre skal ske via et vakuumsystem, der sikrer mod dråbetab.

LUGT

---

38. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinier fra miljøstyrelsen (reference laboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

39. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.
40. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra gødningsopbevaringslagre er velbegrundede, eller ovenstående vilkår ikke følges, kan kommunalbestyrelsen stille krav om fast overdækning af gyllebeholdere.
41. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages kort tid før udbringning eller i forbindelse med etablering af flydelag.

TRANSPORT

---

42. Transport til og fra ejendommen skal primært foregå inden for normal arbejdstid kl. 07.00-18.00. Der accepteres dog perioder med forøget aktivitet i forbindelse med sæsonpræget markarbejde.
43. Transport med husdyrgødning skal så vidt det er muligt, ske uden om bymæssig bebyggelse.

STØJ

---

44. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt udenfor ejendommens skel overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

45. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav.

Husdyrbruget skal, for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklader kombineret med bereg-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår nr. 44 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

STØV

---

46. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

LYS

Ingen vilkår.

SPILDEVAND

---

47. Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, og sprøjtemiddelrester skal foregå på støbt, tæt vaskeplads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystemet. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

SKADEDYR

---

48. Der skal i forbindelse med driften føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i henhold til retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

49. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at risikoen for tilhold af skadedyr (rotter m.v.) minimeres.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

---

50. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 1 - 1 - 2** og efterfølgende til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, tlf.: 96 11 75 57 (normal arbejdstid) eller miljøvagten på 24253179 eller 40205057 (udenfor normal arbejdstid).

51. Der skal inden den 1. maj 2009 udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være skriftligt og accepteres af Holstebro Kommune. Forslag til beredskabsplan skal sendes til kom-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

munen senest 1/3 2009.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

52. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til.

BAT – bedste tilgængelige teknik

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

---

53. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

54. Ejendommen skal minimum en gang i kvartalet føre journal over forbrug af el, vand, og varme, samt andre relevante ressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.

55. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at spild undgås i videst muligt omfang.

RENERE TEKNOLOGI

---

56. Såfremt ejendommen udarbejder grønt regnskab, skal det indsendes til tilsynsmyndigheden. Tilsynsmyndigheden påtager sig samtidig, at behandle det grønne regnskab på samme måde som for de virksomheder, der er pligtige til at udarbejde grønt regnskab.

57. Husdyrbruget skal minimum hvert 3 år gennemgås af en energifaglig person med det sigte at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

Varetagelse af hensyn til landskab

Ingen vilkår.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ophør af husdyrbruget

---

58. Ved ophør med dyrehold på ejendommen, skal stalde rengøres og gyllebeholdere tømmes. Eventuelle oplag af olier og kemikalier skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende.

AREALER - miljøgodkendelsens vilkår

Husdyrbrugets udbringningsarealer

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

---

59. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte arealer og i øvrigt som de fremgår af bilag 9.

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

---

60. Der skal til enhver tid over for Holstebro Kommune kunne fremlægges sædskifte og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, eller de i godkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

61. Der skal afsættes gødning svarende til 43 DE til ejendommen Langgade 102. Gyllemodtagere kan senere udskiftes/ændres jf. vilkår 62.

Husdyrbruget skal i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler kunne dokumentere, at den overførte husdyrgødning udbringes på de hertil ansøgte gylleaftalearealer.

UDSKIFTNING AF UDBRINGNINGSSAREALER

---

62. Der må ikke laves nye gylleaftaler eller i øvrigt ændres på udbringningsarealet uden anmeldelse til kommunen.

Ændringer af udbringningsarealet eller ændringer i gyllemodtagere skal anmeldes til kommunen (inden 1. august). Kommunen vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare end de arealer, der fremgår af denne godkendelse.

SÆDSKIFTE

Ingen vilkår.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

---

63. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I bolignære områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

64. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

65. Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres umiddelbart efter arbejdskørselsens ophør.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

FOSFOR

---

66. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

NITRAT

---

67. Der må udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer (ejede og forpagtede) svarende til 496,21 DE per planår (1/8-31/7) maksimal indeholdende 53.589 kg N og 8.590 kg P og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 2,25 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber og markplaner. Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning.

68. Der skal samlet etableres 8 %-point flere efterafgrøder end det lovpligtige efterafgrødekrav. Efterafgrøder skal så vidt muligt etableres på Felsted Kog risikoarealerne. Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

OVERFLADEVAND

---

69. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes fejede og frie for affald, foderrester, m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale til dræn og videre til vandløb.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

GRUNDVAND

Ingen vilkår.

AFFALDSPRODUKTER TIL JORDBRUGSFØRMÅL

---

70. Der må ikke udbringes spildevandsslam, bioaske og øvrige affaldsprodukter til jordbrugsformål eller andre jordforbedrende midler eller produkter med indhold af kvælstof eller fosfor på husdyrbrugets arealer.

FOREBYGGELSE AF FORURENING AF VANDMILJØET

---

71. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

72. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyll/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm bør det tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Klagevejledning og offentliggørelse

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 08-10-2008 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning. Dog skal det bemærkes, at en udnyttelse af en påklaget godkendelse sker på eget ansvar, og ikke indskrænker klagemyndighedens ret til at ændre afgørelsen.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 10-09-2008.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftlig og skal stiles til Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til tek-nik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra tidspunktet for bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Henrik Brinch Vestergaard, Abildholtvej 6, 7500 Holstebro (ansøger).

En kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

- Poul Erik Dam Vestergård, Langgade 102, 7500 Holstebro (gylleaftale).
- Maja Vita Jensen, Brunbjergvej 3, 7500 Holstebro (forpagtet jord).
- Kaj Frede Pedersen, Hogagervej 6, 7500 Holstebro (forpagtet jord).
- Flemming Offersgård Pedersen, Tinkerdalsvej 6, 7500 Holstebro (forpagtet jord).
- Svend Yde, Vester Feldborgvej 7, 7500 Holstebro (forpagtet jord).
- Karen V. Thomasen, Hedens og Fjordens Landbrugscenter, Borregårdsvej 9, 7500 Holstebro. E-Post: kvt@hflc.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: info@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk
- Jordbrugskommissionen, Statsforvaltningen Midtjylland, St. Blichers Vej 6, Postboks 151, 6950 Ringkøbing. E-post: midtjylland@statsforvaltning.dk

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Retsbeskyttelse

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Abildholtvej 6, 7500 Holstebro, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter at godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddelt påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12-2006, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. af 18/06-2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2016.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 05-09-2008. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om gældende lovgivning

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr 2003.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er virksomheden underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Udover miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, museumsloven, miljømålsloven og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan bl.a. følgende af de heraf afledte bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for virksomheden:

- Bekendtgørelse nr. 619 af 27/06 2000 om affald.
- Bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.
- Bekendtgørelse nr. 723 af 12/09 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand.
- Bekendtgørelse nr. 729 af 14/06 2007 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Holstebro Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
- Bekendtgørelse nr. 533 af 18/06 2003 om bekæmpelsesmidler.
- Bekendtgørelse nr. 1666 af 14/12 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.
- Lov nr. 789 af 21/06 2007 om vandløb (vandløbsloven).
- Bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Det skal understreges, at det kun er et uddrag af reglerne, og at der i fremtiden kan vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for virksomhedens aktiviteter. Virksomheden har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ANLÆGGET - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning er findert sted.
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.).
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget.
- at energi og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet.
- at der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige renseteknik,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Husdyrbruget på Abildholtvej 6, 7500 Holstebro ejes og drives af Henrik Brinch Vestergaard. Ejendommen drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Henrik Brinch Vestergaard ejer og driver desuden Brunbjergvej 5, hvor der er opstaldet kvier. Den drifts- og miljøansvarlige på ejendommen er Henrik Brinch Vestergaard.

Det vurderes at være vigtigt, at andre personer der arbejder på ejendommen, kender godkendelsens vilkår, for den del af driften, som de arbejder med. Der stilles krav herom i miljøgodkendelsen.

Herudover stilles der vilkår om, at hvis der sker ændringer i ejerforhold eller ændringer i de personer der er ansvarlige for driften, herunder ansvarlig for de miljømæssige forhold på ejendommen, skal dette skriftligt anmeldes til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

DET ANSØGTE HUSDYRBRUG

Ejendommen drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse.

Produktionsstørrelse

	Nudrift produktion		Ansøgt produktion	
	antal	DE	antal	DE
Malkekøer, tung	155	182,35	400	470,59
Småkalve (0-1 mdr.)	0	0	20	3,46
Småkalve 1-3 mdr.)	0	0	35	6,73
Tyrekalve (40-50 kg)	0	0	200	1,22
Kvier (25-26 mdr.)	0	0	16	7,84
Småkalve (3-6 mdr.)	0	0	45	10,07
Småkalve (2-7 mdr.)	32	7,16	0	0
Småkalve (0-2 mdr)	13	2,33	0	0
Tyrekalve (40-50 kg)	13	0,08	0	0
Tyrekalve (75-220 kg)	27	2,44	0	0
Ungtyre (220-380 kg)	20	3,24	0	0
Kvier (6-26 mdr)	138	51,01	0	0
I alt (DE)		249,33		499,91

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da ejendommen kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes, at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau.

Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder maksimalt må være på 499,91 DE i kvæg som gennemsnit over 3-årige perioder, dog maksimalt med udsving på 3 DE over 499,91 DE og maksimalt med 3 DE forskydning i de enkelte dyretyper. Det er en forudsætning, at dyrene opstaldes i de bygninger, som de enkelte dyretyper opstaldes i iht. ansøgningen, da vurderingen af miljøbelastningen på det omgivende miljø hviler på denne præmis.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der er ansøgt om tilladelse til at søge udvidelse etableret indenfor en tidsramme på 5 år, da der skal bygges ny kostald samt driftsbygninger og besætningen skal fremavles. Natur og Miljø finder dette acceptabelt, om end det er en forudsætning, at dyretyperne etableres i de stalde, der indgår i denne miljøgodkendelse, da vurderingen af miljøbelastningen på det omgivne miljø hviler på denne præmis. Heraf følger, at de miljøforbedrende tiltag skal implementeres inden den produktionsmæssige udvidelse påbegyndes. Dette sikres med vilkår.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 1,4 km sydøst for Hogager, 4,5 km nordvest for Feldborg og 5 km sydøst for Skave.

Zonestatus: Ejendommen er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Ejendommen er beliggende i det åbne land.

Afstand fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo (uden landbrugspligt) / nærmeste nabo (landbrugspligt)	630 m /160 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (krav 50 meter)	ca. 5 km
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (krav 50 meter)	ca. 1,4 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, (300 meter)	> 2 km

Afstand fra anlægget til naturområder:	
Højmose	ca. 14 km
Lobeliesø	ca. 16 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 2 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 5 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 6 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 7 km
Ammoniakfølsomme søer ¹⁾ , herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.	ca. 7 km

¹⁾Denne søtype er endnu ikke kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand nye stalde og nye gødningsopbevaringsanlæg:	
ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 meter) - ny kostald - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	102 m 67 m 64 m
almene vandforsyningsanlæg (krav 50 meter) - ny kostald - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	ca. 5 km ca. 5 km ca. 5 km
vandløb (herunder dræn) og søer (krav 15 meter) - ny kostald - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	54 m 275 m 212 m
offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 meter) - ny kostald - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	174 m 154 m 169 m
levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 meter) - ny kostald - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	> 1000 m > 1000 m > 1000 m
beboelse på samme ejendom (krav 15 meter) - ny kostald - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	67 m 120 m 82 m
naboskel (krav 30 meter) - ny kostald - ny gyllebeholder - ensilagesiloer	55 m 69 m 114 m

Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1. Forhold omkring lugt er behandlet under afsnit omkring 'lugt'. Natur og Miljø vurderer, at det ansøgte overholder afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 og 20 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug..

Husdyrbrugets anlæg

Husdyrbrugets indretning fremgår af bilag 2 og 3, og nedenstående numre henviser til nummereringen på bilaget.

Bygning	Anvendelse	Areal
(E) tidligere kalvestald	anvendes ikke	---
(F) Tidligere ungtystald	anvendes ikke	---
(G) tidligere kviestald	anvendes ikke	---
(I) Maskinhus	Maskiner	300 m ²
(L) Foderhus	Foder	1.100 m ²
(M) plansiloer	ensilage	1.325 m ²
(O) Nye Plansiloer	Ensilage	1.564 m ²

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

DRIFT

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke øget miljøbelastning fra husdyrproduktionen i løbet af året, der vil kunne medføre væsentlige gener for omgivelserne. Produktionsgodkendelsen vil derfor blive meddelt i form af et maksimalt antal årsdyr eller producerede dyr, hvor dette er aktuelt.

STALDE

Produktionen på husdyrbruget fremgår af nedenstående skema:

Bygning	Anvendelse	Areal	Kapacitet, antal dyr	Maksimalt antal dyr i stalden	Gyllekapacitet, m ³	Staldsystem
(B) Ny kostald	kostald	5.472 m ²	388 køer 20 kalve	420 køer	1700 ---	gylle dybstrøelse
(C) Kalvehytter	Kalve	120 m ²	35 kalve 8 tyrekalve	35 kalve 8 tyrekalve	---	dybstrøelse dybstrøelse
(D) Gl. kostald	Kvier	1.600 m ²	16 kvier 12 køer	16 kvier 12 køer	872 ---	gylle dybstrøelse
(H) Kalvestald	Kalve	450 m ²	45 kalve	45 kalve	---	dybstrøelse

Ny kostald

Kostald (B) indrettes som sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der stilles krav om, at stalden indrettes med skrabeanlæg på spaltegulv i gangarealet og om at skraberne skal køre min. hver 2. time, hvorved ammoniakfordampningen beregningsmæssigt nedsættes med 20 %. Dette tiltag betragter Holstebro Kommune som et frivilligt tiltag som rækker ud over BAT, da husdyrbruget ligeledes etablerer et forsøringsanlæg. Krav stilles, da automatisk skrabning af spalter vurderes som værende BAT. Stald (B) indrettes desuden med forsøringsanlæg, jf. landbrugets byggeblad nr. 107.04-52, som forventeligt nedsætter ammoniakfordampningen i stalden med 50 %.

Der foreligger et BAT-byggeblad nr. 107.04-51 for kvægstalde med præfabrikerede drænede gulve. Gylleforsøringsanlæg (BAT-byggeblad nr. 107.04-52) er dog en BAT-kandidat og idet ammoniakfordampningen også ved denne teknik forventes at nedbringe ammoniakfordampningen fra stalden med 50 % accepteres denne staldindretning frem for de præfabrikerede drænede gulve. Gylleforsøringsanlægget er nærmere beskrevet i afsnittet omkring 'Ammoniak'

Øvrige stalde

Gl. kostald (D) er indrettet som sengestald med spalter. Kalvestaldene (C og H) er indrettet som dybstrøelsesstalde. (C), (D) og (H) er uden ammoniakreducerende tiltag, jf. afsnit vedr. ammoniakfordampning.

Det vurderes, at gødningshåndtering i staldene m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen og de tiltag der er beskrevet i denne godkendelse. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår der ligger ud over de

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

generelle bestemmelser i lovgivningen. Såfremt staldene ændres eller der bygges nyt, skal disse stalde vurderes iht. bedste tilgængelige teknologi (BAT).

Det vurderes, at virksomhedens staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over BAT (forsuring) for kostalden.

Overordnet er det Natur og Miljø's vurdering, at en landmand igennem god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. kan overholde kravet om BAT mht. virksomhedens indretning og drift. Såfremt der på et senere tidspunkt ønskes ændringer i virksomhedens indretning og/eller drift herunder byggeri af nye staldanlæg skal dette vurderes iht. BAT.

Kalvehytter

Der etableres udendørs kalvehytter mellem den nye og den gamle kostald. Kalvehytterne etableres over fast bund med afløb til gyllebeholder. Den faste bund skal kunne modstå påvirkningerne fra dyrene og de i stalden anvendte redskaber. Der skal etableres et hensigtsmæssigt afløbssystem i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 18 og 19 i bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder.

VENTILATION

Ventilation af stalde foregår primært ved naturlig ventilation. I de tidligere stalde (E, F og G) er der mekanisk ventilation, men disse ventilatorer bruges ikke mere, og der skal ikke opstaldes dyr i disse stalde mere.

Idet staldventilationen er naturlig, vurderes det, at kravet til BAT er overholdt. Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på ejendommen, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

RENGØRING AF STALDANLÆG

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

FODER

I foderhuset (L) opbevares tørfoder, mineralblandinger og halm. Der anvendes eller opbevares ikke kartoffelpulp på ejendommen. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder. Der stilles dog vilkår omkring opbevaring i relation til støj og støvgener for omgivelserne og i forhold til skadedyr.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

Det er i ansøgningen opgivet, at ensilage efter udvidelsen primært opbevares i ensilagesiloer. De nye ensilagesiloer på ejendommen er samlet på 1.200 m² og etableres i forbindelse med udvidelsen (placering af de nye og eksisterende ensilagesiloer fremgår af bilag 4). Herudover er der samlet 1.325 m² eksisterende ensilagesiloer. Fremover vil ca. 80 % af ensilage på ejendommen kunne opbevares i siloer. De sidste 20 % lægges i markstak.

Ensilage i markstakke

Saftgivende ensilage må ikke placeres i markstak. Ikke-saftgivende ensilage opbevaret i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år, da ensilagespild kan medføre en udvaskningsrisiko. Der stilles desuden vilkår om, at ensilageoplæg på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	150 meter

Der stilles vilkår angående placering af ensilagestakke, samt vilkår om at placeringen af stakkene noteres på kortbilag i driftsjournalen. Desuden stilles der vilkår om, at ensilage-spild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken. Der stilles desuden vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer (jf. bilag 6), da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer.

FYRINGSANLÆG

Stuehuset opvarmes via overskudsvarme fra mælkekølingsanlægget, hvilket anset som værende BAT.

HÅNDTERING OG OPBEVARING AF OLIE, SPILDOLIE OG BRÆNDSTOF

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Maskinhus (I) på betongulv	Ukendt	Ukendt	1990	2.500 liter dieselolie

Olietankene er placeret inde i maskinhuset over grusbund. Ejer har oplyst ved lækage på tanken vil olien ikke løbe ud af huset. Tanken er placeret tilbagetrukket og der er derfor ikke umiddelbart risiko for påkørsel

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der stilles vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie, spildolie, brændstof skal foregå på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand eller undergrund.

Olie og kemikalier

Der opbevares ikke farligt affald på ejendommen, da alt service på kørende materiel foretages af eksternt firma.

På ejendommen opbevares olie i olietromler med tætsluttende låg Tromlerne er placeret i et hjørne af maskinhuset, således at risikoen for påkørsel minimeres.

Olie og kemikalier m.v. skal opbevares i egnede beholdere, der er placeret under tag og beskyttet mod vejrlig på en oplagsplads med en for vand svært gennemtrængelig belægning uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af de pågældende stoffer kan holdes indenfor et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området. Ovenstående sikres ved vilkår.

Natur og Miljø vurderer, at kravet om BAT overholdes ud fra de stillede vilkår.

AFFALD OG KEMIKALIER

Affald fra ejendommen håndteres iht. nedenstående:

Type	Opbevaring	Bortskaffelse
Erhvervsaffald (brandbart)	Fast container	Vognmand 2 x pr. mdr. afhænder til erhvervs-genbrugspladsen
Medicinrester og kanyler	Fast container	Vognmand 2 x pr. mdr. afhænder til erhvervs-genbrugspladsen
Kemikalieaffald	Opbevares i de dunke de er købt. Dunkene placeres i kemikalierum i maskinhuset.	Erhvervs-genbrugspladsen
Jern	Container	Afhentes af skrothandler
Papir /pap	Container	Erhvervs-genbrugspladsen
Glas		Erhvervs-genbrugspladsen
Plast	Under halvtag ved vaskkepladsen	Afhentes to gange årligt af vognmand og afhænder til erhvervs-genbrugspladsen
Spildolie	Opbevares ikke på ejendommen	---

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for ejendommen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der stilles vilkår om, at affald der kan forurene jord, grundvand eller overfladevand samt olie- og kemikalier skal opbevares i lukkede beholdere på fast underlag uden mulighed for, at evt. spild kan løbe til fx jord, afløb, dræn, vandløb, borerer eller brønde m.v.

Ønsker man at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal man på ejendommen registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler. Der er stillet vilkår om opbevaring af farligt affald, der skal sikre at produkterne opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående, uden der sker ophobning.

DØDE DYR

Døde dyr opbevares indtil afhentning fra DAKA syd for den gamle kostald. Dyrene overdækkes med plastik. Dyrene tilmeldes straks hos DAKA for at undgå uhygiejniske forhold.

Såfremt der er risiko for udsivning af væske fra kadavere til fx jorden, skal dyrene placeres således, at dette ikke er muligt. Fx i en dertil egnet container eller på befæstet areal med afløb til opsamlingsbeholder. Det vurderes, at denne opbevaringsform er tilfredsstillende, da antallet af døde dyr i kvægbesætninger generelt er relativt lavt. Idet det vurderes, at opbevaringen ikke giver anledning til uhygiejniske forhold i perioden indtil afhentning, stilles der kun vilkår der sikrer ovenstående.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

Opbevaring

Sprøjtemidler og kemikalier opbevares i aflåst skab i maskinhuset uden afløb og med fast bund (se bilag 3). I tilfælde af spild kan opsamling ske med savsmuld. På den baggrund vurderes det, at risikoen for forurening af jord, undergrund, grundvand eller vandmiljø er minimal. Medicin opbevares adskilt fra fødevarer, herunder mælk.

Kemikalieaffald, herunder sprøjtemidler m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borerer eller brønde. Oplaget skal opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i fx en spildbakke. Ovenstående sikres ved vilkår.

Håndtering

Påfyldning og rengøring af marksprøjten sker på en vaskeplads (se bilag 3). Der skal laves tiltag der sikrer, at der ikke sker tilbageløb til vandinstallationer ved påfyldning af marksprøjte. Dette kan fx sikres ved følgende 3 metoder: a) indskudt vandbeholder mellem

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

vandinstallation og marksprøjte, b) kontraventil monteret på vandinstallationen eller c) på fyldningsinstallationen skal fastmonteres så højt, at der er frit løb ned til marksprøjten. Endvidere skal der være mindst 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen.

Det er Natur og Miljø's vurdering, at kravet om BAT overholdes ud fra de stillede vilkår.

Gødningsproduktion og håndtering

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 9.145 m³ gylle inkl. vaskevand. Desuden 369 ton dybstrøelse svarende til 627 m³ dybstrøelse.

I nedenstående tabel angives opbevaringskapaciteten til gylle på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	1991	2002	1.840	1.840
Gyllebeholder II	2002	---	2.900	2.900
Gyllebeholder III (ny)	projekteret	---	---	4.500
Gyllekanaler (eksist/nye)	1992/2008	---	872	2.572
Fortank	1992	---	5	5
Samlet opbevaringskapacitet:			5.617	11.817

Opbevaringskapacitet

På virksomheden er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til over 12 måneders produktion. Husdyrbruget skal, iht. husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst have en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil dog normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel, hvis husdyrgødningen skal kunne udbringes miljømæssigt forsvarligt. Det vurderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig efter § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gyllebeholderne er ikke forsynet med fast overdækning. Der etableres naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året så godt som muligt tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår leves op til BAT.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

PÅFYLDNINGSPADS FOR GYLLEVOGNE

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevoggen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

Af de oplysninger der fremgår af ansøgningen, samt de supplerende oplysninger bliver der efter udvidelsen produceret cirka. 627 m³ fast møg.

Gødning fra kalvestalden, kalvehytter og goldkøer opbevares overdækket på møddingspladsen i perioden indtil udspreddning. Alternativt spredes gødningen på marken som gødning direkte fra stalden. Der sker normalt ingen opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompost i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Der stilles vilkår om at dybstrøelse kun undtagelsesvist må opbevares i markstak på husdyrbruget. Opbevaring af dybstrøelse på møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Bekendtgørelse nr. 408 af 01/05 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, der omfatter:

- 1) *EF-fuglebeskyttelsesområder,*
- 2) *EF-habitatområder,*
- 3) *Ramsarområder.*

Godkendelse af husdyrbrug efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, må ikke meddeles, såfremt dette kan indebære forringelse af områdets naturtyper og levestederne for arterne, eller kan medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Tilsvarende gælder for Ramsarområderne, at meddelelse af godkendelse af husdyrbrug skal administreres på en sådan måde, at myndighederne fremmer beskyttelsen af områderne.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen er projektet vurderet iht. ovennævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Natur og Miljø skal desuden vurdere, om virksomheden kan drives uden at påføre omgivelserne forurening, der er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet – herunder må driften ikke stride imod retningslinier i Regionplanen 2005 fra Ringkjøbing Amt.

AMMONIAK

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 3.973 kg/år, hvilket er en meremission på 1.114 kg N / år i forhold til førsituationen.

Beskrivelse	N-emission kg N
Emission fra stalde omfattet af kravet om 15 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	97 kg N
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	2.317 kg N
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	959 kg N
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	600 kg N
Samlet emission efter udvidelse og min 15 % reduktion	3.973 kg N
Meremission	1.114 kg N / år
Højeste deposition i naturområdet	0,00 kg N / ha

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 15 %

Kravet om 15 % ammoniakreduktion gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Flere stalde vil ikke blive anvendt efter udvidelsen. Den eksisterende produktion i en stald er ikke omfattet af 15 % reduktionskravet, men i denne sag er der tale om en meget lille del af dyrene, der opstaldes på samme måde, som før udvidelsen. Kravet om 15 % reduktion i forhold til referencestaldsystemet opnås ved at etablere et forsøringsanlæg, der sænker pH i den nye kostald og i den nye gyllebeholder (forventet 50 % reduktion). Der stilles endvidere krav om at der etableres skrabere over spaltearealet (forventet 20 % reduktion), da dette vurderes at være BAT. Som nævnt tidligere betragter kommunen spalteskrabernes ammoniakreducerende effekt som et frivilligt tilag. Spalteskrabernes effekt skal derfor ikke medtages som 'nudrift' ved eventuelt senere udvidelser for at overholde det generelle ammoniakkrav.

Der stilles vilkår om, at skraberne skal køre 6 gange om dagen. Se farmtest kvæg nr. 21 2004 om emission af ammoniak og drivhusgasser fra naturligt ventilerede stalde. DJF.

Meremissionen er beregnet til 1.114 kg N pr år efter reduktion (reduktion ved spalteskrabning er ikke medregnet). Alle stalde og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde omfattet af lovens § 7. Der er derfor ikke lavet en beregning af ammoniakbidraget til § 7-naturområder.

TEKNIK- OG MILJØ

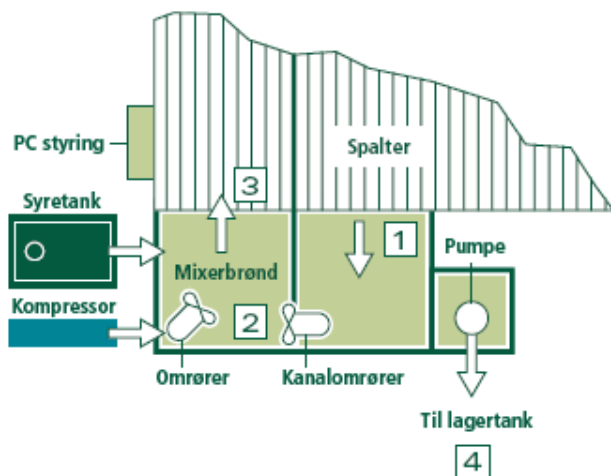
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Forsuringsanlæg

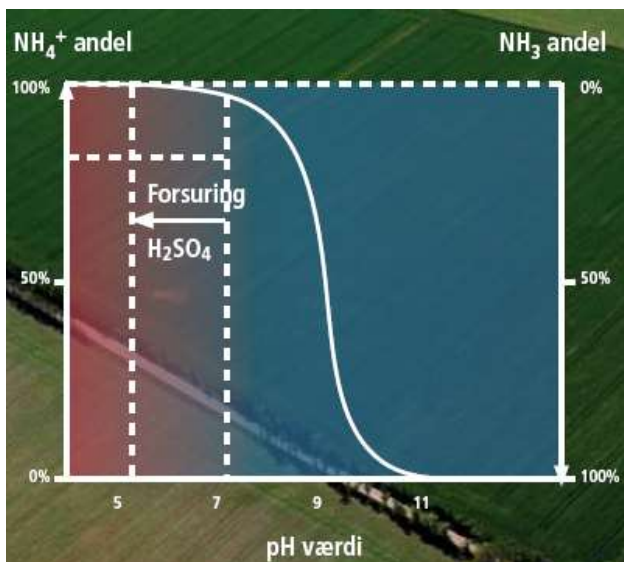
Til forsuring af gylle er tilsætning af svovlsyre den foretrukne metode. Dette skyldes dels, at svovlsyre er den billigste syre på markedet samt, at den fås koncentreret (96 %). Desuden tilføres gyllen svovl, hvilket kan være en fordel, da gyllen så vil kunne anvendes som fuldgødsning.

Forsuring af gylle er imidlertid ikke uproblematisk, idet tilsætning af stærk syre til væske kan resultere i kraftigt varmeudvikling. Dette kan for eksempel betyde øget ammoniakfordampning samt skumning. Ved tilsætning af mindre mængder syre ved tilstrækkelig omrøring vil dette dog normalt ikke udgøre et større problem.

1. Gyllen løber ud til mixerbrønden.
2. I mixerbrønder/procestanken tilføres svovlsyre og luft for at sænke pH-værdien. Gyllens indhold af ammoniak overgår til ammonium, som ikke kan fordampe.
3. Den behandlede gylle pumpes tilbage i stalden, så fordampningen minimeres her.
4. Den overskydende mængde gylle pumpes til gyllebeholderen (lager-tank).

Skitsen er kopieret fra producenten –Infarms A/S's webside.

Figuren er kopieret fra producenten Infarm A/S's webside

Den primære grund til at forsuring er interessant, er den kemiske ligevægt mellem ammoniak (NH_3) og ammonium (NH_4^+). Når pH er ca. 9,25 er der ligevægt mellem de to stoffer.

Da kun ammoniak kan fordampe, er pH afgørende for, hvor meget kvælstof der fordamper for eksempel fra staldanlæg, gyllebeholdere samt under udbringning.

Gylle har normalt en pH på cirka 7,2, og formålet med gylleforsuring er at reducere pH til mellem 5,0-6,0, hvorved ligevægten forskydes til venstre, så der næsten kun er ammonium tilstede i gyllen, hvorved ammoniakfordampningen reduceres. På bilag 7 ses en principskitse for forsuringssystemet.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Danske undersøgelser har vist, at svovlsyretilsætning til gyllekanaler i kvægstalde kan reducere ammoniakfordampningen med cirka 50 % i forhold til referencesystemet (FarmTest rapport nr. 21).

Forsuringsanlægget etableres på sydsiden af den nye stald i form af omrørere, pumpebrønd og repos til syretanken. Tanken er dobbeltskroget (kar i kar princippet). Tanken er placeret på et hævet fundament bag ved pullerter til sikring mod påkørsel.

Sikring mod svovlsyre spild

Der skal laves en 10 cm's kanal hele vejen rundt på den cementplads forsuringsanlægget placeres på. Fra kanalen er der rør ind i gyllekanalerne, hvorved evt. spild fra tanken ledes ind i gyllen. Syrelevering sker via godkendte syretransporter, med (ADC) uddannede chauffører. Overpumpning af syre til tanken sker via vakuumsystem, der sikrer mod dråbetab. Endvidere er der rindende vand til rådighed under påfyldning til neutralisering af syren, hvis der ved et uheld sker spild.

Indkøringsperiode

Anlægget startes op med vand i kanalerne. Det er i ansøgningen oplyst at forsuringsanlægget har 100 % funktion, når stalden har været i fuld drift i 3 måneder.

Korrekt funktion

Alle processer styres automatisk og al overvågning foregår via PC-styring. Alle data lagres elektronisk som dokumentation for korrekt drift. Der sker kontinuerlig måling af pH og syreforbrug. Alle funktioner i anlægget styres af PC. Såfremt anlægget ikke kører korrekt, vil systemet afgive en alarm, som modtages via mobiltelefon. For at sikre en løbende korrekt funktion af anlægget, skal der udføres en daglig kontrol af bl.a. pH-værdier, syreforbrug i de enkelte staldafsnit, restmængde af syre, skueglas, jf. lækagekontrol, vurdering af bløde alarmer iht. de anvisninger producenten har angivet i ansøgningsmaterialet. Driftsfejl og alarmer noteres i driftsjournal. Ovenstående sikres ved vilkår.

Vedligehold, kontrol og kalibrering

Farmtest nr. 41 – 2007 'Gylleforsuring – Infarm A/S' viser, at der er behov for en fast procedure til kalibrering og kontrol af pH-målingerne. Farmtestens anbefalinger er, at der skal indgås aftale med Infarm A/S om kontrol jf. servicemanual, herunder kalibrering af pH-målere med faste tidsintervaller eller, at landmanden indfører sit eget system, som sikrer regelmæssig kalibrering. I ansøgningsmaterialet er der ikke fremført ønske om, at landmanden ønsker sit eget system, hvorfor der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at der indgås serviceaftale med Infarm A/S vedr. kontrol jf. servicemanual.

Af farmtest nr. 41 – 2007 fremgår det, at det største problem med gylleforsuring er at få anlægget til at køre stabilt i forbindelse med opstart af anlægget. Det vurderes derfor, at der i en periode skal udføres mindst 4 årlige servicekontroller og pH-målerkalibreringer. Når anlægget efter det første driftsår har kørt uden problemer og med dokumenteret fuld effekt i form af stabil pH på $5,5 \pm 0,5$ i gyllen, kan kontrol- og kalibreringshyppigheden nedsættes til 2 gange årligt efter skriftlig aftale med Holstebro Kommune. Husdyrbruget skal i den forbindelse fremsende kommenteret udskrift af pH-loggen for en driftsperiode på 6 mdr. for anlægget.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Kalibrering og kontrol skal noteres i husdyrbrugets driftsjournal. Alternativt kan kontrolrapporten fra serviceeftersynene vedlægges driftsjournalen. Disse skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år. Såfremt Holstebro Kommune vurderer at hyppigere kontrol og kalibrering er nødvendig for korrekt funktion/effektivitet af anlægget, kan intervallerne sættes op.

Ammoniakdeposition på områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 samt højt målsatte naturområder

Der findes ikke indenfor en afstand af 1000 meter fra ejendommen naturtyper, som er omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Det naturareal, som ligger nærmest ejendommen og som er forholdsvis højt målsat i regionplanen (B-målsat), er nogle eng- og mosearealer ved Savstrup Å med en flora af blandt andet maj-gøgeurt. Afstanden hertil er dog høj, ca. 6 km i vestlig retning.

Knap 100 meter fra ejendommen begynder et større engområde (se bilag 11), der dog er kulturpræget og lavt målsat i regionplanen – C. Husdyrbruget opfordres til at lade engområdet afgræsse. En del af dette engområde var medtaget i udbringningsarealerne for husdyrgødning – mark nr. 10-0. Området er registreret som beskyttet eng iht. naturbeskyttelseslovens § 3, og ansøger har ikke kunnet dokumentere at området tidligere har modtaget husdyrgødning. Området er derfor taget ud som udspretningsareal. Arealet kan afgræsses.

Der er ligeledes overlap imellem angivne udbringningsarealer og registreret § 3 område i markerne 6-0 og 7-0, her er der dog sandsynligvis tale om registreringsunøjagtigheder. Tilsvarende gælder markerne 27-0 og 28-0 og 45-0.

Ca. 500 meter sydøst for ejendommen ligger en C-målsat sø. Hverken det nævnte engområde eller søen skønnes at være særlig følsomme overfor atmosfærisk kvælstof. Der ligger enkelte søer i tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning, men der foreligger ingen registreringer af padde herfra.

Der stilles ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3 områder og højt målsatte naturområder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmest liggende Natura 2000-områder i forhold til ejendommen (se bilag 12) er et hedemoseområde i Sønder Feldborg Plantage, der er udpeget som EF-habitatområde nr. 56 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 42. Dette område ligger godt 6 km fra ejendommen mod sydøst. Det vurderes, at området ikke vil blive væsentligt påvirket af udvidelsen på ejendommen, da afstanden er stor. Der stilles derfor ikke yderligere krav om ammoniakreduktion i forhold til disse områder. Se endvidere foranstående afsnit om 'Ammoniak'.

LUGT

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller, der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning.

Staldlugtemission beregnes bl.a. på grundlag af "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udarbejdet af MLK Fyn, maj 2002. Staldlugtemission beregnes ved et produktionstidspunkt i sommertiden med maksimalt antal dyr på ejendommen, dvs. under forhold, der resulterer i maksimal lugtafgivelse.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

(OBS: nedenstående vises tal for den beregningsmetode der giver det værste scenario i de to modeller).

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	374 m (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	247 m (ny model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	100 m (FMK model)	---	---	---	Ja, ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerance-tærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. Den nærmeste nabo ligger over 150 meter fra husdyrbruget, og den nærmeste beboelse uden landbrugspligt ligger cirka 650 meter fra husdyrbruget. Der er ingen samlet eller bymæssigbebyggelse inden for en afstand af 1000 meter fra anlægget.

Genekriterierne efter både FMK-modellen og Ny-Lugtvejledning er overholdt. På den baggrund vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger. Det vurderes dog, at gyllebeholderne er dækket ind under de generelle afstandsregler og set i forhold til pla-

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ceringen af beholderne på ejendommen i forhold til omkringboende, vil der ikke blive stillet skærpede vilkår til gyllebeholdere eller udbringningspraksis.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener der er væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

TRANSPORT

En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej (se bilag 5). Der stilles dog vilkår om, at gylletransporter, så vidt det er muligt, ikke må ske gennem bymæssig bebyggelse. Der henvises endvidere til landbrugslovens generelle krav om, at transport af husdyrgødning til marker, der ligger længere end 10 km væk fra anlægget skal ske med tankvogn og ikke med traktor og gyllevogn. Udbringningsarealerne der indgår som udbringningsareal i godkendelsen ligger dog ikke længere væk end cirka 4 km. Al transport til og fra ejendommen foregår generelt indenfor normal arbejdstid.

Skematisk oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
Indkøbte foderstoffer	30	40	33
Dieselolie	12	15	25
Husdyr til/fra ejendommen	25	25	0
Mælk	182	182	0
Husdyrgødning			
▪ offentlig vej	70	70	+ 60
▪ ikke offentlig vej	180	180	
▪ lastbiltransporter	0	150	
Grovfoder			
▪ offentlig vej	170	200	+ 28
▪ ikke offentlig vej	300	400	
Dyrlæge	50	50	0
Andre (erhvervsaffald)	25	25	0
Syretransporter	0	9	+ 100
Antal transporter i alt	1.044	1.346	+29

Arbejdsførsel til markerne foregår for en stor dels vedkommende uden at benytte private fællesveje eller offentlige veje og uden at passere tæt forbi nabobeboelser. Nogle af arbejdsførselstransporterne vil dog gå forbi naboejendomme. Det vurderes dog, at transporterne ikke vil give anledning til væsentlige gener for ejendommene.

Antallet af transporter ad Abildholtvej m.v. vil blive forøget. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være belastende.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Udvidelsen i DE er på cirka 100 %. Antallet af transporter øges ikke tilsvarende og antallet af transporter vurderes i øvrigt ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra ejendommen kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra ejendommen kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

STØJ

Støjkilder fra bedriften er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og fra-kørsel af foder, produkter og dyr til ejendommen.

I ansøgningen er det anført, at vakuumpumper og kompressor i etableres i teknikrummet i den nye stald. Kompressorerne er placeret indendørs for lukkede døre for at mindske støjniveauet for de omkringboende. Malkerobotter og dermed kompressorer og pumper kører efter behov næsten hele døgnet.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger. I forhold til naboer meddeles der vilkår iht. miljøstyrelsens vejledende støjkrav.

Støj fra pumpe til sprinkleranlæg

Der er minimal støj fra den pumpe, som anvendes til udsprinkling af overfladevandet fra samletanken. Der er tale om en dykpumpe, som sidder nede i samletanken (se bilag 8) og under vandspejlet.

Regnes der med en nedbørsmængde på 900 mm vil der årligt falde 2.430 m³ vand i plan-siloen, hvilket betyder, at pumpen minimum skal køre i cirka 110 timer pr år svarende til ca. 2 timer om ugen. På grund af pumpens forventede lave støjniveau og dennes placering nede i tanken, vurderes støj ikke at udgøre et problem for de omkringboende.

Ud fra ovenstående vurderes det generelt, at BAT i forbindelse med støj er overholdt på husdyrbruget. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

STØV

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der kan især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer. Der tørres, vales eller flyttes ikke korn på ejendommen, og der købes færdige foderblandinger, som anvendes via et lukket system. Driften af foderlade og fodersiloer forventes ikke at give anledning til støvproblemer.

Generelt forventes der ikke støvproblemer på eller omkring ejendommen. Der stilles vilkår til sikring af de omkringboende mod støvgener.

Lys

Der er lys om natten i alle kostalde, men lyset er dæmpet. Desuden er der etableret hyggebelysning i gårdspladsen. Desuden er der etableret arbejdslys (projektører) mellem stalde og fodersiloer/foderhuset. Dette lys bliver sensorstyret, og anvendes kun i forbindelse med læsning af foder – oftest mellem kl. 05.00 og 07.00.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da naboer ligger forholdsvis langt fra ejendommen eller da der er bygninger og bevoksninger af træer m.v. mellem husdyrbruget og naboejendomme.

SPILDEVAND

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra ejendommene håndteres som angivet i nedenstående skema:

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfaldevand	Ledes til dræn og videre til Abildholt Bæk.
Fra ensilageplads samt dennes forplads	Ledes til gyllebeholder.
Vand fra møddingsplads	Ledes til gyllebeholder.
Vand fra vaskeplads	Ledes til gyllebeholder.
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllekanaler.
Husspildevand	Ledes til septiktank og videre til nedsivning (BBR-oplysning)
Vaskevand fra mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler.
Mælke-/malkerumsspildevand	Ledes til gyllekanaler.
Sanitært spildevand fra servicebygning	Skal ledes til et godkendt spildevandsanlæg. Toilet, bruser, håndvask m.v. må ikke etableres, før det kan kobles på et godkendt spildevandsanlæg. Ansøgning skal tilsendes Holstebro Kommune og behandles ikke i denne godkendelse.

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Sanitært spildevand fra driftsbygning, stald skal ledes til et godkendt spildevandsanlæg. Før toilet, wc, håndvask m.v. i servicerummet syd for den nye kostald må etableres, skal der forinden etableres et nyt godkendt spildevandsanlæg.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Overfladevand fra udenomsarealer og tagvand fra bygningerne ledes til Abildholt Bæk via dræn (se afløbsplan på bilag 4). På afløbsplanen er det angivet, at der fra det asfalterede område er en række riste der leder overfladevandet til Abildholt Bæk. For at sikre vandløbet mod forurening stilles der vilkår om, at de områder, som ristene afleder vand fra skal holdes rene, så der ikke ligger foderspild, husdyrgødning eller andet der kan give anledning til forurening/belastning af vandløbet.

Sprinkleranlæg til udspredding af overfladevand fra ensilagepladser

Der er i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse ansøgt om etablering af anlæg til permanent udsprinkling af overfladevand fra plansiloanlægget på husdyrbruget.

Overfladevandet fra de 4 sydlige plansiloer (eksisterende og nyt plansiloanlæg), ønskes udsprinklet på et græsareal gennem et separat anlæg (se bilag 8), der er dimensioneret til formålet. På den måde udbringes overfladevandet (regnvand) løbende.

Der vil være et mindre udtræk af næringsstoffer fra den opbevarede ensilage samt evt. spild ved læsning af fodervogne m.v. Mængden af næringsstoffer vil være meget lille i forhold til den samlede volumen og i ansøgningen er det oplyst at koncentrationen vil være under 0,3 kg N/ton.

Anlæggets opbygning

Jf. ansøgningen etableres plansiloanlægget med afløb efter landbrugets byggeblad nr. 103.03-02. Plansiloanlægget er på i alt 2.700 m². Der etableres en samletank på 30 m³ og udsprinklingsanlægget etableres, så det permanent dækker et areal på minimum 5.500 m². I forbindelse med samletanken etableres der et pumpeanlæg med 2x4 hydranter og 1 flytbar vandingskanon. Anlægget bliver fuldautomatisk med ur-styring og niveaufølere i samletanken. Der anvendes pumpe med en ydelse på 18-22 m³/time og et tryk på 3,5-4,0 bar. Sprinkleren forsynes med en 10-12 mm. dyse og en kastelængde på 20 meter, svarende til et udspreddingsareal på 1.250 m².

Placering af hydranter/vandingskanoner m.v.

Der etableres 2x4 hydranter (placeres på hver side af læhegn), og der anvendes kun en sprinkler for at opnå maksimal kastelængde. Sprinkleren flyttes 1 gang pr. måned startende fra nr. 1 til nr. 2 til nr. 3 osv. Denne rutine vurderes at være tilstrækkelig, da der er tale om udsprinkling på et fuldt etableret græsareal.

Dimensionering af anlægget

Der regnes med en årlig regnvandsmængde på 700-900 mm nedbør, samt en meget lille mængde saftudtræk. Med et siloanlæg på 2.700 m² svarer det til 1.890 -2.430 m³ vand årligt. Ved kraftigt regnskyt 25 mm/time, hvilket gentagelsesperiode på cirka 35 år, svarer dette til 67 m³ regnvand på 1 time på de 2.700 m² plansiloanlæg.

Den påtænkte fortank er på 30 m³ og pumpen kan maksimalt yde 22 m³/time hvilket betyder, at fortanken med mellemrum vil flyde over. Denne løsning betyder, at anlægget kan bortskaffe op mod 52 m³/time svarende til 20 mm/time. Derved er risikoen for overløb minimeret. Det bemærkes, at der ikke er medregnet, hvad der kan/vil være af fri kapacitet i rørsystemet og på pladserne omkring ristene i en ekstrem regnvejrssituation.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Den maksimale kapacitet i samletanken opnås ved, at man placerer niveaufølere lavt i tanken og relativt tæt sammen, så pumpen kører oftere, og dermed er sandsynligheden for, at tanken er tømt, når et evt. stort ekstrem regnskyl kommer. Det giver også den fordel, at fordelingen på udspretningsarealet bliver bedre. Dertil kommer, at der kun vil opstå et overløb fra samletanken, såfremt der er fri adgang til rørsystemet via alle riste på ensilagepladsen.

Punktkildeforurening

I enkelte ekstreme situationer vil der være risiko for overløb af samletanken. Det er valgt, at placere fortanken 15 cm over kote 0 for de riste, som har tilløb til fortanken. Derved kommer dele af randzone og plansiloanlæg til at virke som bufferplads i ekstreme regnsituationer og overløb af tanken undgås. I løbet af kort tid vil situationen med høvet vandstand på randzonen være normaliseret, fordi pumpe og fortank herefter kan følge med igen. Skulle det ske at fortanken løber over vil vandet løbe ud på græsareal der ikke er drænet og er uden afløb til grøfter og lignende. Det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af vandløb mv. med ensilagesaft. På baggrund af ovenstående vurderes det, at anlæggets dimensionering er tilstrækkelig og at anlægget til udsprinkling af vand fra ensilagepladsen kan finde sted uden risiko for forurening af omgivelserne til følge.

SKADEDYR

Rotter

Ejendommen forebygger forekomsten af rotter via opsatte rottekasser og til dels via katten. Det vurderes, at en manglende systematisk forebyggende bekæmpelse af rotter på ejendommen kan være problematisk i forhold til naboer og andre omgivelser. Foder på ejendommen skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Dette sikres ved vilkår.

Fluer

Neporex udvandes i dybstrøelse efter strøning, til bekæmpelse af fluelarver om sommeren. Der stilles vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium senest fastsatte retningslinier. Fluegener skal forebygges ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

Overpumpning af gylle:

Overpumpning af gylle sker altid under opsyn og med gyllevogn med egen pumpe og returløb

Der stilles vilkår til sikring af, at overpumpning af gylle skal ske under konstant opsyn. Desuden stilles der vilkår om, at påfyldningshalsen altid er drejet ind over beholderne når denne ikke er i anvendelse.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Gylleuheld:

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald løbe mod bygningsmassen. I ansøgningen er det angivet, at der således ikke er risiko for at gyllen kan løbe til vandløb.

Der vil i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at alle pumpeanordninger bliver forsynet med timer eller dødemandsknap. Timeren skal indstilles, så den skal reaktiveres efter en overpumpet gyllemængde på maksimum 12 m³. Såfremt timer eller dødemandsknap er fastmonteret, skal disse indrettes således, at de kan aflåses. Det vurderes, at ovennævnte tiltag vil være med til at sikre, at de miljømæssige konsekvenser efter et gylleuheld vil blive reduceret markant. Ved uheld ved forsøringsanlægget vil gyllen løbe ud på pladsen bag ved stalden. Terrænet er fladt, men svagt hældende mod Abildholt Bæk som er C-målsat. Risikoen for forurening af Abildholt Bæk vurderes dog at være lille, da den pumpede mængde begrænses til 12 m³ og da gyllen pga. terrænets svage hældning vil løbe langsomt i retning må vandløbet.

Det vurderes, at ovennævnte tiltag er med til at sikre, at der ikke pumpes meget store mængder gylle ud af beholderen ved et uheld. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Beredskabsplan:

Der er Natur- og Miljø's opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er det oplyst til Holstebro Kommune, at en beredskabsplan er under udarbejdelse.

BAT er bl.a.:

- at ejendommen har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på ejendommen.
- at alle der arbejder på ejendommen er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på ejendommen.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Beredskabsplanen skal foreligge færdig i 2009 og skal skriftligt accepteres af Holstebro Kommune. Beredskabsplanen er ikke færdig før den er skriftligt accepteret af Holstebro Kommune.

BAT – bedste tilgængelige teknik

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Strategien i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi.

Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik". Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Holstebro kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er universelle, og derfor kan overføres til kvægbrug.

Virksomheden benytter sig til stadighed af professionel landbrugsrådgivning, og driften af ejendommen bliver derfor tilrettelagt efter den nyeste viden indenfor området.

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at bedriften udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Sagt med andre ord drejer det sig om, at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv. således at tab til omgivelser bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi sigter bl.a. mod at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed, at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer samt at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og i Lov om miljøbeskyttelse. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi, og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Forbruget af råstoffer til husdyrproduktionen består primært af foder, vand, el og olie. Desuden er der et forbrug af handelsgødning:

Type	Forbrug før udvidelse	Forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug	160.000	180.000	+ 13
Vand (drikkevand, vask og rengøring)	6.500	12.000	+ 85
Dieselolie [liter]	12.000	14.000	+ 17
Foder, købt (ton)	885	1.180	+ 33
Foder, ensilage (FE)	1.560.000	2.080.000	+ 33
Foder, halm (ton)	300	450	+ 50
Svovlsyre [ton]	0	46	+ 100
Handelsgødning-N [kg]	10.200	10.500*	+ 3

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Handelsgødning-P [kg]	850	1.000*	+ 18
-----------------------	-----	--------	------

* Anslået værdi.

I forbindelse med at ejendommen miljøgodkendes, har ansøger meddelt, at forbruget af energi løbende følges via kvartalsmæssige opkrævninger.

Der stilles vilkår om, at ejendommen minimum hvert 3. år gennemgås af en energifaglig person, med det sigte at sikre at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres, med mindre der er forhold der taler for, at investeringen med fordel udsættes til senere, eller såfremt det på anden måde ikke er proportionalt at indføre tiltagene.

Generelt bør virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der vil blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

RENERE TEKNOLOGI

På ejendommen er der lavet en lang række renere teknologitiltag:

- EI:**
- Der anvendes naturlig ventilation i alle staldene.
  - Der er etableret natbelysning i staldene, så der bruges mindre strøm i stalden til lys om natten.
  - Der er styring på gårdbelysningen for at lyset ikke skal være tændt om natten.
  - Vakuumpumpen til malkerobotterne er frekvensstyret og dermed energibesparende.
  - Varme fra mælkekølingsanlægget genindvindes og bruges til opvarmning af rengøringsvand og varme til stuehuset.
  - Sensorstyring af lysprojektører mellem stalde og foderlade.
- Ammoniak:**
- Spalterne skræbes 6 gange i døgnet (20 % ammoniakreduktion forventes som frivilligt tiltag).
  - Der etableres forsøringsanlæg på den nye kostald, hvilket forventeligt vil reducere ammoniakfordampningen fra stalden med 50 %.
- Energi**
- Der er etableret grovfodersiloer tæt på staldanlæg for at minimere den interne transport af grovfoder.
- Vand og kemikalier**
- Vaskevand fra mælkekølingsanlægget genanvendes til drikkevand til køerne.
- Der investeres i malkerobotter, hvorved mængden af rengøringsvand i stalden forventeligt falder fra 500 m³ årligt til 200 m³ årligt.
- Management**
- Mængden af vand i malkeanlægget reduceres til et minimum.
  - Godt landmandskab
  - Gårdråd i forbindelse med byggeriet. Det er endnu ikke afklaret husdyrbruget fremover vil anvende gårdråd, eller i hvilke sammenhænge man evt. vil gøre det.
  - Der anvendes endagsfoderkontrol (kvægnøglen), hvilket bruges til at optimere foderforbruget og dermed spare på ressourcerne.

Malkeanlæg

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det er Natur og Miljø's opfattelse, at man igennem godt landmandskab og overholdelse af husdyrbekendtgørelsen mm. overholder kravet om BAT. I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at ejendommens malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at virksomheden gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med ejendommens energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det vurderes, at husdyrbruget med de stillede vilkår opfylder kravet til BAT.

Varetagelse af hensyn til landskab (IH)

Landskabsinteresser

Den nye kostald og ensilagesiloerne holdes pænt samlet på et sted. Der er ikke nogen specielle landskabelige interesser der. Området er et typisk landbrugsområde. Der stilles ikke skærpede vilkår vedr. landskabelige interesser.

Ophør af husdyrbruget

I ansøgningen er det angivet, at hvis det bliver aktuelt at lade produktionen ophøre på ejendommen på et tidspunkt, vil de regler, der gælder på det tidspunkt blive fulgt. Der stilles dog vilkår til sikring af, at der ved evt. ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø. Der stilles desuden vilkår om, at Holstebro Kommune kan kræve bygningssmassen fjernet, hvis produktionen ophører.

AREALER - Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Husdyrbrugets udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Der rådes over et samlet areal (ejet og forpagtet) på 220,67 ha, herunder udgør de forpagtede arealer 37,65 ha. Herudover afsættes der samlet 43 DE til ejendommen Langgade 102, 7500 Holstebro som afsættes på 59,85 ha beliggende i Herning Kommune. I gødningsregnskabet indgår desuden 10,80 DE dybstrøelse og 28,50 DE kvæggylle fra Brunbjergvej 5, 7500 Holstebro som i øvrigt drives som et selvstændigt husdyrbrug af Henrik Vestergaard.

Harmonikrav

I husdyrbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For kvægbrug må der iht. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27 stk. 3 udsprede 2,3 DE/ha pr. planperiode, når driften af arealerne sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2.

En del af arealerne, ligger i områder, hvor nitratreduktionspotentialer er vurderet som værende mindre end 90 %. Der stilles derfor skærpede krav til udvaskningen af nitrat fra udsprede arealerne.

Der udsprede husdyrgødning svarende til 496,21 DE på de ejede og forpagtede arealer. Der skal derfor som udgangspunkt være et areal til rådighed til udbringning af husdyrgødning på i alt 215,74 ha ved et dyretryk på 2,3 DE/ha. I det husdyrbrug har 220,9 ha til rådighed i ejede og forpagtede arealer vurderes harmonikravet at være opfyldt.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets ejede og forpagtede udsprede arealer samt gylleaftalearealer. Det fremgår desuden, hvor mange DE, der maksimalt må spredes gødning for, på de enkelte arealer for at overholde de specifikke harmonikrav for de enkelte marker:

Ejendommens samlede ejede og forpagtede arealer og gylleaftalearealer

Ejede og forpagtede (F) arealer:

Sted / mark nr.	Nitratrisikovurdering					Reduceret harmoni (reduktionskvotient)	DE/ha	Maksimalt antal DE til udsprede på arealerne (uden virkemidler til reduktion af kvælstofudvaskning)
	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]	FK* [ha]			
Abildholtvej 6 / 1-0	3,5	0	0	0	--	1,00	2,30	8,05
Abildholtvej 6 / 1-1	0,43	0	0	0	--	1,00	2,30	0,99
Abildholtvej 6 / 2-0	2,77	0	0	0	--	1,00	2,30	6,37
Abildholtvej 6 / 3-0	3,91	0	0	0	1,43	0,82	1,88	7,35
Abildholtvej 6 / 4-0	4,39	0	0	0	4,39	0,50	1,15	5,05
Abildholtvej 6 / 5-0	4,66	0	0	0	4,66	0,50	1,15	5,36

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Abildholtvej 6 / 6-0	4,03	0	0	0	4,03	0,50	1,15	4,63
Abildholtvej 6 / 7-0	6,29	0	0	0	4,85	0,61	1,41	8,89
Abildholtvej 6 / 9-0	1,46	0	0	0	--	1,00	2,30	3,36
Abildholtvej 6 / 11-0	5,20	0	0	0	4,20	0,60	1,37	7,13
Abildholtvej 6 / 12-0	5,29	0	0	0	2,90	0,73	1,67	8,83
Abildholtvej 6 / 13-0	7,49	0	0	0	0,77	0,95	2,18	16,34
Abildholtvej 6 / 14-0	4,17	0	0	0	--	1,00	2,30	9,59
Abildholtvej 6 / 15-0	5,82	0	0	0	--	1,00	2,30	13,39
Vester Feldborgvej 7 / 14-15b	1,13	0	0	0	--	1,00	2,30	2,60
Abildholtvej 6 / 16-0	3,05	0	0	0	--	1,00	2,30	7,02
Vester Feldborgvej 7 / 16b	2,18	0	0	0	--	1,00	2,30	5,01
Abildholtvej 6 / 17-0	2,88	0	0	0	--	1,00	2,30	6,62
Abildholtvej 6 / 18-0	5,40	0	0	0	--	1,00	2,30	12,42
Abildholtvej 6 / 19-0	5,88	0	0	0	5,88	0,50	1,15	6,76
Abildholtvej 6 / 20-0	5,07	0	0	0	5,07	0,50	1,15	5,83
Abildholtvej 6 / 21-0	2,83	0	0	0	2,83	0,50	1,15	3,25
Abildholtvej 6 / 22-0	2,27	0	0	0	0,42	0,91	2,09	4,74
Abildholtvej 6 / 23-0	6,17	0	0	0	0,16	0,99	2,27	14,01
Abildholtvej 6 / 23-1	4,06	0	0	0	--	1,00	2,30	9,34
Abildholtvej 6 / 23-2	2,25	0	0	0	--	1,00	2,30	5,18
Abildholtvej 6 / 24-0	1,10	0	0	0	0,01	1,00	2,29	2,52
Abildholtvej 6 / 25-0	1,57	0	0	0	0,11	0,96	2,22	3,48
Abildholtvej 6 / 26-0	0,87	0	0	0	--	1,00	2,30	2,00
Abildholtvej 6 / 27-0	0,50	0	0	0	0,00	1,00	2,30	1,15
Abildholtvej 6 / 28-0	1,16	0	0	0	--	1,00	2,30	2,67
Vester Feldborgvej 7 / 30-0	5,44	0	0	0	--	1,00	2,30	12,51
Vester Feldborgvej 7 / 31-0	3,91	0	0	0	--	1,00	2,30	8,99
Abildholtvej 6 / 32-0	8,94	0	0	0	--	1,00	2,30	20,56
Abildholtvej 6 / 32-1	0,89	0	0	0	--	1,00	2,30	2,05
Abildholtvej 6 / 33-0	11,25	0	0	0	--	1,00	2,30	25,88
Abildholtvej 6 / 33-1	13,45	0	0	0	--	1,00	2,30	30,94
Abildholtvej 6 / 34-0	3,39	0	0	0	3,39	0,50	1,15	3,90
Abildholtvej 6 / 35-0	10,46	0	0	0	10,46	0,50	1,15	12,03
Abildholtvej 6 / 36-0	4,36	0	0	0	4,36	0,50	1,15	5,01
Abildholtvej 6 / 37-0	2,51	0	0	0	2,51	0,50	1,15	2,89
Abildholtvej 6 / 38-0	2,03	0	0	0	2,03	0,50	1,15	2,33
Abildholtvej 6 / 39-0	6,08	0	0	0	6,08	0,50	1,15	6,99
Brunbjergvej 3 / 40-0	8,88	0	0	0	8,88	0,50	1,15	10,21
Brunbjergvej 3 / 41-0	5,64	0	0	0	5,64	0,50	1,15	6,49
Hogagervej 6 / 42-0	4,19	0	0	0	4,19	0,50	1,15	4,82
Hogagervej 6 / 43-0	2,45	0	0	0	2,45	0,50	1,15	2,82
Hogagervej 6 / 44-0	2,09	0	0	0	2,09	0,50	1,15	2,40
Hogagervej 6 / 45-0	3,29	0	0	0	3,29	0,50	1,15	3,78
Tinkerdalsvej 6 / 46-0	5,10	0	0	0	5,10	0,50	1,15	5,87
Tinkerdalsvej 6 / 46-1	0,68	0	0	0	0,68	0,50	1,15	0,78
Tinkerdalsvej 6 / 47-0	2,02	0	0	0	2,02	0,50	1,15	2,32
Hodsagervej 22 / nytilkøbt 1	1,24	0	0	0	1,24	0,50	1,15	1,43
Hodsagervej 22 / nytilkøbt 2	0,95	0	0	0	0,95	0,50	1,15	1,09
Hodsagervej 22 / nytilkøbt 3	2,36	0	0	0	2,36	0,50	1,15	2,71
Hodsagervej 22 / nytilkøbt 4	1,29	0	0	0	1,29	0,50	1,15	1,48
I alt / gennemsnit:	220,67	0	0	0	110,7	0,75	1,72	380,21

* Risiko arealer, Felsted Kog, se afsnit om nitrat senere
 Arealer markeret med **blåt** i første kolonne er forpagtede arealer.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Gylleaftaler:

Der er indgået følgende gylleaftaler:

Poul Erik Dam Vestergård, Langgade 102, 7500 Holstebro modtager kvæggylle svarende til 43,00 DE (4.716 kg N og 742 kg P) til udspreddning på følgende arealer:

Sted / mark nr.	Udspreddningsareal					Reduceret harmoni (reduktionskvotient)	DE/ha	Maksimalt antal DE til udspreddning på arealerne
	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]	FK [ha]			
Langgade 102 / obj-97	16,72	0	0	0	*	1,00	1,4	23,41
Langgade 102 / obj-98	3,45	0	0	0	*	1,00	1,4	4,83
Langgade 102 / obj-99	2,74	0	0	0	*	1,00	1,4	3,84
Langgade 102 / obj-100	12,93	0	0	0	*	1,00	1,4	18,10
Langgade 102 / obj-101	3,24	0	0	0	*	1,00	1,4	4,54
Langgade 102 / obj-102	2,46	0	0	0	*	1,00	1,4	3,44
Langgade 102 / obj-103	5,37	0	0	0	*	1,00	1,4	7,52
Langgade 102 / obj-104	5,50	0	0	0	*	1,00	1,4	7,70
Langgade 102 / obj-105	3,34	0	0	0	*	1,00	1,4	4,68
Langgade 102 / obj-107	4,10	0	0	0	*	1,00	1,4	5,74
I alt / gennemsnit:	59,85	0	0	0	*	1,00	1,4	83,79

* sagen har været til høring hos Herning Kommune da arealerne er beliggende her. Herning Kommune har ingen bemærkninger til udbringning på arealerne.

Som det fremgår af ovenstående er harmonikravet opfyldt for både de ejede og forpagtede udspreddningsarealer samt i alle gylleaftalerne. Udbringning af husdyrgødning vurderes derfor til at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der vil i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler skal kunne dokumentere, at gyllen udspreddes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem, igennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at det skal kunne dokumenteres, at husdyrgødningen fra Abildholtvej 6 udspreddes på ovenstående arealer og ikke på eventuelle andre arealer.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. følgende tiltag:

- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspreddningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Ved indgåelse af forpagtninger og/eller gylleaftaler skal der til stadighed foreligge skriftlige aftaler. Ændres der på udbringningsarealerne skal disse ændringer anmeldes til Holstebro Kommune, der så vil vurdere, om dette giver anledning til ændring af vilkår i godkendelsen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Arealkrav iht. landbrugsloven

Landbrugsejendomme skal opfylde Landbrugslovens krav om egne arealer. Det ejede areal skal udgøre en vis andel af det beregnede harmoniareal. Jvf. bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v. vurderes det, at der skal være et jordtilliggende på minimum 62,11 ha. Jordbrugskommissionen er myndighed, og når Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er opfyldt, foretager Holstebro Kommune sig ikke videre i sagen. Det er derfor ansøgers eget ansvar, at evt. tilladelser og lign. indhentes ved Jordbrugskommissionen.

UDSKIFTNING AF UDBRINGNINGSAREALER

Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Kommunalbestyrelsen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis kommunalbestyrelsen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. oktober.

SÆDSKIFTE

Der anvendes sædskifte K12 for husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer. Kvægbrug omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har helt specielle krav til sædskifte og driftspraksis. Der kan derfor ikke anvendes ændrede sædskifter som virkemiddel for mindre udvaskning. Andelen af efterafgrøder øges fra 10 % (lovpligtige) med 8 %-point ud over det lovpligtige krav. Mængden af efterafgrøder sikres ved vilkår.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Husdyrgødningen udbringes hovedsageligt i foråret. I ansøgningsmaterialet er det angivet, at gyllen udbringes med slæbeslanger eller ved nedfældning afhængig af afgrøden og jordbundsforholdene. Måden, hvorpå gødning håndteres ændres ikke i forhold til tidligere.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Natur og Miljø vurderer generne, trafikale og lugtmæssige fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger ikke indenfor 200 meter af byzone, men en del af udbringningsarealerne ligger inden for en afstand af 1000 meter fra § 7 naturområder (bufferzone II). Syd for udspretningsarealerne med marknumrene 16-0, 18-0, 30-0, 31-0, 32-0, 32-1, 33-0 og 33-1 ligger naturområder, der er omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Flydende husdyrgødning, udbragt på disse udspretningsarealer,

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

skal derfor nedfældes på sort jord og græsmarker. Dette krav vil fra 2011 gælde alle udspretningsarealerne. Der henvises til bilag 9, hvoraf arealerne fremgår.

Det bemærkes, at der fra 1. august 2007 er et generelt krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker i en afstand af 1000 meter fra de naturarealer der er omfattet af "bufferzonereglen" Fra 2011 er der et generelt krav om, at alt flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og på græsmarker.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stramme husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler for udbringning.

Udbringning bør dog tilrettelægges, så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer i overensstemmelse med god landmandspraksis. Dvs., enten ved direkte nedfældning eller ved nedpløjning umiddelbart efter udspretning, samt at opmærksomheden rettes på vindretningen i forhold til nabobeboelser og tidspunktet for udbringning.

BAT i forbindelse med minimering af ammoniakfordampning/lugtemission er desuden følgende:

- at flydelag på gyllebeholdere søges opretholdt, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspretning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen.
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm bør tilstræbe, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Det vurderes, at gødningshåndteringen med de stillede vilkår lever op til BAT.

Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

FOSFOR

Nedenstående vurderinger baseres på en generel risikovurdering mht., om der sker et lille, eller et stort tab af fosfor til vandmiljøet. Dette skyldes, at der ikke kan laves en specifik beregning af udvaskningens størrelse fra markerne.

Jordtyper

De ejede og forpagtede udspretningsarealer er primært beliggende på grovsandet jord (JB1). Markerne 17-0,18-0, 23-0, 23-1, 23-2, 24-0, 25-0, 26-0, 27-0, 28-0, 33-0, 33-1, 34-0, 44-0, 45-0, 46-0 er dog helt eller delvist beliggende i områder med humusholdig jord (JB11), jf. bilag 10.

Risikoarealer

Ejendommens udbringningsarealer er gennemgået, og arealerne vurderes ikke at være særlige risikoarealer mht. fosforudvaskning, idet ansøger har oplyst, at ingen af arealerne

er skrånende ned mod vandområder. Der vil derfor ikke blive stillet skærpede krav til fx bræmmer (større end 2 m) langs vandløb m.v.

FJORDE - Fosforoverskud i oplande til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor:
Ejendommens jorde er primært grovsandede (JB1) og beliggende i oplandet til Nissum Fjord, der er et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor.

36,32 ha af ejendommens udspretningsarealer, jf. bilag 10, er drænede sandjorde og har dermed en potentiel stor risiko for fosfortab i henhold til gældende lovgivning.

Sted / mark nr.	Fosforrisikovurdering			
	P-klasse 0 [ha]	P-klasse I [ha]	P-klasse II [ha]	P-klasse III [ha]
Abildholtvej 6 / 1-0	3,5	0	0	0
Abildholtvej 6 / 1-1	0,43	0	0	0
Abildholtvej 6 / 2-0	2,77	0	0	0
Abildholtvej 6 / 3-0	3,91	0	0	0
Abildholtvej 6 / 4-0	4,39	0	0	0
Abildholtvej 6 / 5-0	4,66	0	0	0
Abildholtvej 6 / 6-0	4,03	0	0	0
Abildholtvej 6 / 7-0	0	0	6,29	0
Abildholtvej 6 / 9-0	1,46	0	0	0
Abildholtvej 6 / 11-0	5,20	0	0	0
Abildholtvej 6 / 12-0	5,29	0	0	0
Abildholtvej 6 / 13-0	7,49	0	0	0
Abildholtvej 6 / 14-0	4,17	0	0	0
Abildholtvej 6 / 15-0	5,82	0	0	0
Vester Feldborgvej 7 / 14-15b	1,13	0	0	0
Abildholtvej 6 / 16-0	3,05	0	0	0
Vester Feldborgvej 7 / 16b	2,18	0	0	0
Abildholtvej 6 / 17-0	0	0	2,88	0
Abildholtvej 6 / 18-0	5,40	0	0	0
Abildholtvej 6 / 19-0	5,88	0	0	0
Abildholtvej 6 / 20-0	5,07	0	0	0
Abildholtvej 6 / 21-0	2,83	0	0	0
Abildholtvej 6 / 22-0	2,27	0	0	0
Abildholtvej 6 / 23-0	6,17	0	0	0
Abildholtvej 6 / 23-1	4,06	0	0	0
Abildholtvej 6 / 23-2	2,25	0	0	0
Abildholtvej 6 / 24-0	1,10	0	0	0
Abildholtvej 6 / 25-0	1,57	0	0	0
Abildholtvej 6 / 26-0	0,87	0	0	0
Abildholtvej 6 / 27-0	0,50	0	0	0
Abildholtvej 6 / 28-0	1,16	0	0	0
Vester Feldborgvej 7 / 30-0	5,44	0	0	0
Vester Feldborgvej 7 / 31-0	3,91	0	0	0
Abildholtvej 6 / 32-0	8,94	0	0	0
Abildholtvej 6 / 32-1	0,89	0	0	0
Abildholtvej 6 / 33-0	0	0	11,25	0
Abildholtvej 6 / 33-1	0	0	13,45	0
Abildholtvej 6 / 34-0	3,39	0	0	0
Abildholtvej 6 / 35-0	10,46	0	0	0
Abildholtvej 6 / 36-0	4,36	0	0	0
Abildholtvej 6 / 37-0	2,51	0	0	0
Abildholtvej 6 / 38-0	2,03	0	0	0
Abildholtvej 6 / 39-0	6,08	0	0	0
Brunbjergvej 3 / 40-0	8,88	0	0	0
Brunbjergvej 3 / 41-0	5,64	0	0	0

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Hogagervej 6 / 42-0	4,19	0	0	0
Hogagervej 6 / 43-0	0	0	2,45	0
Hogagervej 6 / 44-0	2,09	0	0	0
Hogagervej 6 / 45-0	3,29	0	0	0
Tinkerdalsvej 6 / 46-0	5,10	0	0	0
Tinkerdalsvej 6 / 46-1	0,68	0	0	0
Tinkerdalsvej 6 / 47-0	2,02	0	0	0
Abildholtvej 6 / nytilkøbt 1	1,24	0	0	0
Abildholtvej 6 / nytilkøbt 2	0,95	0	0	0
Abildholtvej 6 / nytilkøbt 3	2,36	0	0	0
Abildholtvej 6 / nytilkøbt 4	1,29	0	0	0
I alt:	184,35	0	36,32	0

*P-klasse 0: Omfatter drænedede lerjorde (JB5-10) og sand og lettere lerjorde (JB1-4) som ikke er drænedede eller grøftede og som har et fosfortal (Pt) som er mindre end 4.

**P-klasse I: Drænedede lerjorde (JB5-10) med en fosfortal (Pt) fra 4-6.

***P-klasse II: Drænedede eller grøftede sandjorde og lavbundsarealer med et lav indhold af jern.

****P-klasse III: Drænedede lerjorde (JB 5-10) med fosfortal større end 6.

P-klasse II arealerne er særlige risikoarealer mht. udvaskning af fosfor, hvorfor fosforoverskuddet ikke må øges i forhold til før-situationen. Fosforoverskuddet er overholdt på bedriftsniveau, hvilket ses af nedenstående tabel.

Oversigt over fosfortilførsel i nudrift og ansøgt drift.	Areal	P-overskud/ha i nudrift *	Maks. P-overskud/ha i ansøgt drift	Maks. P-overskud i ansøgt drift
Fosfortilførsel i nudrift og ansøgt produktion		7.554 kg P/år		8.590 kg P/år
P-klasse 0: Drænedede lerjorde (JB5-10) og sand og lettere lerjorde (JB1-4) som ikke er drænedede eller grøftede og som har et fosfortal (Pt) som er mindre end 4.	184,5 ha	8,78 kg P/ha/år	14,42 kg P/ha/år	2.660 kg P/år
P-klasse I: Drænedede lerjorde (JB5-10) med en fosfortal (Pt) fra 4-6	0 ha	8,78 kg P/ha/år	12,78 kg P/ha/år	0 kg P/år
P-klasse II: Drænedede eller grøftede sandjorde og lavbundsarealer uden okkerklasse	36,5 ha	8,78 kg P/ha/år	8,78 kg P/ha/år	321 kg P/år
P-klasse III: Drænedede lerjorde (JB 5-10) med fosfortal større end 6.	0 ha	8,78 kg P/ha/år	0,00 kg P/ha/år	0 kg P/år
Sum	221 ha			2.981 kg P/år
Maks. P-tilførsel i ansøgt drift				8.594 kg P/år
For stort P-overskud				-4 kg P/år
Fosfor fjernet ved høst af afgrøder:	25,40 kg P/ha/år			
Harmonitrykket	2,30 DE/ha			

* I både nudrift og ansøgt drift beregnes fosforbalancen ud fra hele det ansøgte areal

Jf. ansøgningen er fosforkravet overholdt og der stilles derfor ikke yderligere P krav.

SØER - Fosforoverskud i oplande til søer med særskilt målsætning (udenfor Natura 2000):
Alle ejendommens arealer ligger uden for oplande til søer med særskilt målsætning uden for Natura 2000-områder.

SØER - Fosforoverskud i oplande til søer beliggende i Natura 2000-område:
Alle ejendommens arealer ligger uden for oplande til målsatte søer i Natura 2000-områder.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

NITRAT

Nissum Fjord

Udspretningsarealerne ligger i oplandet til Nissum Fjord.

Udspretningsarealer i oplandet til Felsted Kog

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager om udvidelse af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 7, stk. 6, nr. 2-3 i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt.

Nissum Fjord, herunder inderfjorden Felsted Kog, er udpeget som EF-habitatområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde. Vigtige dele af udpegningsgrundlaget er truet af eutrofiering, som hovedsagelig skyldes udvaskning af næringssalte.

Bundvegetationens udbredelse er stærkt begrænset i forhold til målsætningen og bestandene af de planteædende fugle (lysbuget knortegås, pibesvane, sangsvane, spidsand, pibeand) som er en del af udpegningsgrundlaget er stærkt reducerede i forhold til tidligere. De ligeledes internationalt beskyttede pibesvaner og sangsvaner, har på grund af den manglende undervandsvegetation, ændret fourageringsadfærd, således at de i højere grad end tidligere fouragerer på landbrugsarealer end tidligere.

Fjordens eutrofiering stammer ifølge Ringkjøbing Amts oplandsanalyse fra november 2006 hovedsagelig fra landbruget, og det anbefales i samme analyse, at indsatsen bør koncentreres til Felsted Kog. Derfor er Holstebro Kommune specielt opmærksom på at begrænse udvaskningen af næringssalte til Felsted Kog. I den forbindelse har kommunen, ud fra den bedste foreliggende viden, udpeget de arealer i oplandet til Felsted Kog, hvor risikoen for udvaskning af kvælstof er størst, og hvor en given indsats for at reducere kvælstofudvaskningen vil have relativ stor effekt. På disse arealer vil kommunen efter en individuel konkret vurdering tage stilling til, om der skal stilles skærpede krav til husdyrtrykket i forbindelse med etablering, udvidelse eller ændringer af husdyrbrug.

Staten har i forbindelse med udarbejdelsen af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug vurderet, at meget sårbare vandområder vil være tilstrækkeligt beskyttet mod overbelastning af næringsstoffer, såfremt tilførslen af husdyrgødning afstemmes i relation til områdets nitratreduktionspotentiale (NRP) rodzone til slutrecipient. For områder med et nitratreduktionspotentiale < 50 %, har staten vurderet, jvf. bilag 3 i bekendtgørelse nr. 648 af 18/06 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, at der skal stilles krav til udvaskningen af nitrat som udgangspunkt ikke overstige udvaskningen svarende til udbringningen af 50 % af det normale harmonikrav. Som konsekvens af dette skal det i forbindelse med en godkendelse fastlægges, hvor mange af de arealer godkendelsen omfatter, der er beliggende i oplandet til Felsted Kog, og som er udpeget, som arealer med nitratreduktionspotentiale under 50 %.

111 ha ligger i områder, der via Storåen afvander til Felsted Kog, hvor der er særlig risiko for udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet, idet nitratreduktionspotentialet i dette område er mindre end 50 %.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der for at sikre fjordens og EF-fuglebeskyttelsesområdets og ramsarområdets fortsatte eksistens og integritet, skal anvendes virkemidler, der nedsætter udvaskningen af kvælstof til Felsted Kog.

I risikoområderne stilles der krav om en 50 % reduktion i husdyrtrykket, svarende til et harmonitryk på 1,15 DE/ha eller en N-udvaskning svarende til dette husdyrtryk. Det betyder, at husdyrtrykket kan øges, såfremt N-udvaskningen holdes på et niveau svarende til det reducerede husdyrtryk.

Sædskifte: K12	Scenarier		
	Scenario A Ansøgt 2,25 DE/ha og samlet 8 % % efterafgrøder ud over PD-krav	Scenario B 2,3 DE/ha (fuld harmoni uden virkemidler)	Scenario C De reduktionsprocent = 75 % svarende til et harmonitryk på $(2,3 \times 0,75) = 1,725$ DE/ha
N-udvaskning (kg N/ha)	69,1	71,90	69,4

DE-reduktionsprocenten er beregnet til 75 % svarende til at harmonitrykket på bedriftsniveau skal være 25 % mindre end 2,3 DE/ha, svarende til 1,725 DE/ha. Alternativt skal N-udvaskningen holdes på et niveau svarende til det reducerede husdyrtryk.

Der er valgt at etablere flere efterafgrøder som virkemiddel til at reducere N-udvaskningen. Arealet med efterafgrøder øges fra de lovpligtige 14 % til 22 %. Af Farm-N beregningen fremgår det, at udspredding af gylle svarende til 2,3 DE/ha (med lovpligtige efterafgrøder) vil medføre en beregnet N-udvaskning på 71,90 kg N pr. ha med lovpligtige efterafgrøder på 10 % af arealerne, mens reduceret harmonitryk svarende til 1,725 DE/ha beregningsmæssigt vil medføre en N-udvaskning på 69,4 kg N pr ha. Det ansøgte scenario A er på niveau med scenario C, og det valgte virkemiddel til reduceret N-udvaskning accepteres.

Der er i godkendelsen stillet vilkår om, at der skal etableres efterafgrøder på arealerne i henhold til ansøgningen i et omfang på 8 %-point over det lovpligtige krav fra plantedirektoratet, svarende til 18 % af efterafgrødegrundlaget. Der stilles desuden vilkår om, at arealer med græs i omdrift kun må pløjes i perioden 1. marts til 1. juni således, at N-udvaskningen fra disse arealer begrænses mest muligt.

Herudover bliver der stillet vilkår om, at virksomheden til enhver tid skal kunne dokumentere ovenstående overfor godkendelsesmyndigheden.

Ved de stillede vilkår om virkemidler vurderes det, at kvælstof fra ejendommen ikke vil påvirke arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder markant negativt.

Limfjorden

Ingen af ejendommen udspreddingsarealer ligger i oplandet til Limfjorden.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

OVERFLADEVAND

Jf. afsnit om forebyggelse af forurening af vandmiljøet og afsnit omkring fosfor, er det oplyst, at der ikke er arealer, der er stærkt skrånende ned mod vandmiljøer. På den baggrund vurderes det, at der ikke er behov for at stille skærpende vilkår til sikring af vandmiljø mod forurening med organiske materiale m.v.

GRUNDEVAND

Udspretningsarealerne nord for Abildholtvej 6 og Abildholt Hedevej (mark nr. 19-0, 20-0, 21-0, 22-0, 35-0, 36-0, 37-0, 38-0, 39-0, 40-0, 41-0, 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 46-0 og 47-0) ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser, mark nr. 19-0, 20-0, 21-0, 22-0, 35-0, del af 36-0, del af 40-0, 41-0, 42-0, del af 43-0 og del af 45-0 ligger indenfor vandindvindingsopland til Sandagergård Vandværk og mark nr. 37-0, 38-0, 39-0, 40-0, 44-0, 46-0 og 47-0 ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsopland (se bilag 14). Alle arealerne ligger udenfor hygiejnezone for vandværksboringer.

Udspretningsarealerne syd for Abildholtvej og Abildholt Hedevej ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, hygiejnezone for vandværksboringer, nitratfølsomme indvindingsopland og vandindvindingsopland til vandværk.

Der vurderes i det følgende kun på udspretningsarealerne nord for Abildholtvej og Abildholt Hedevej, da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

Terrænkoten for udspretningsarealerne ligger i kote mellem 39 og 27 meter, faldende mod sydvest. Ved udspretningsarealerne er der et lerdække på 0 meter over grundvandsmagasinet. Ro-vandspejlet ses i de omkringliggende boringer mellem 3 og 5 meter under terræn. Det øvre og dybe grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis 30 meter og 32 til 27 meter, begge faldende mod vest til nordvest. Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet, ved de vestligste udspretningsarealer er der dog en mulig tendens til opadrettet gradient som bevirker at der ikke sker transport af stoffer fra overfladen til grundvandet. Det øvre og dybe grundvandsmagasin er sammenfaldende ved de vestlige arealer.

De nærmeste boringer ligger mellem 0 og 600 meter fra udspretningsarealerne og bruges til markvandning. I en sløjfet boring med DGU nr. 64.351 (med en dybe på 30 meter) ses der et lerdække i de nederste 9 meter, mens der i de sydligste boringer kun ses et lerdække på mellem 2 og 0 meter.

Ved arealerne er der altså ud fra nuværende viden dårligt lerdække og for største delen af arealerne sker strømning af stoffer fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro Kommune vurderes det om udspretningsarealer ligger indenfor, udenfor eller om denne viden ikke forligger, da Miljøcenter Ringkøbing ikke har foretaget en kortlægning af området endnu. De pågældende udspretningsarealer ligger indenfor det som i forbindelse med

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

kortlægningen¹ betegnes som grundvandsdannende opland, og er udpeget som sårbart område overfor nitrat, pesticider, MTBE og klorerede opløsningsmidler.

Området indgår i en større grundvandskortlægning som påbegyndes i første halvdel af 2008 og indgår i en kommende indsatsplan.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne er ifølge ansøgningsskemaet beregnet til 51 mg/l, med en reduktion/merbelastning på -1 mg/l.

Nitrat og Sulfat indholdet i råvandsanalyse fra Sandagergård Vandværks boringer viser et lavt indhold og der ses dermed ingen tegn på forurening med nitrat.

Der er foretaget en vurdering på baggrund af de kvalitetskrav listet i EU's Grundvandsdirektiv. Det vil på baggrund af ovennævnte være muligt at overholde kvalitetskravet i grundvandsdirektivet med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet med den beregnede udvaskning af nitrat på de pågældende arealer.

Grundvandsdirektivet er en opfølgning på Vandrammedirektivet, som endnu ikke er implementeret i dansk lovgivning, og bliver det først med Vandplanerne i december 2009. Af grundvandsdirektivet fremgår det at medlemslandene senest 22. december 2008 skal fastsætte tærskelværdier og skal være gennemført i medlemslandene inden 16. januar 2009.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke skal sættes yderligere vilkår til sikring af overholdelse af kvalitetskravet med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet.

ARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen eller dens udspretningsarealer:

Småflagermus:

På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus:

Arten er ved den seneste pattedyratlas-undersøgelse ikke fundet i den sydøstlige del af kommunen.

Odder:

Arten forekommer givetvis i Savstrup Å, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben:

Kommunen har ikke kendskab til fund fra nyere tid nær ejendommen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø:

Ingen af disse arter er registreret i nærområdet til ejendommen eller udbringningsarealerne. Det er ikke usandsynligt at spidssnudet frø forekommer i nærområdet, men den vil næppe blive påvirket af projektet.

Grøn kølleguldsmed:

Arten forekommer udbredt i Storå, men vurderes ikke at blive påvirket af projektet så længe reglerne for gødningshåndtering overholdes. De øvrige insektarter på Habitatdirektivets bilag IV formodes ikke at forekomme i Vestjylland.

AFFALDSPRODUKTER TIL JORDBRUGSFORMÅL

Der anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme, og der modtages ikke slam eller andet affald til udbringning på marker eller lignende.

FOREBYGGELSE AF FORURENING AF VANDMILJØET

BAT i forbindelse med anvendelse af husdyrgødning er bl.a. at begrænse udledningen af husdyrgødning til jorden og grundvandet, ved at afstemme den producerede mængde husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov (mht. kvælstof, fosfor- og mineraloptagelse i afgrøden).

BAT er ligeledes, at man tager højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, sædskifte m.v.

I forhold til reduktion af forurening af vandmiljøet vurderes det derfor, at udbringning af gødning m.m. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning. Udbringning af gødning m.m. bør desuden foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst. Ovenstående sikres ved vilkår.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at virksomheden i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Virksomhedens forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at virksomheden kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

TEKNIK- OG MILJØ

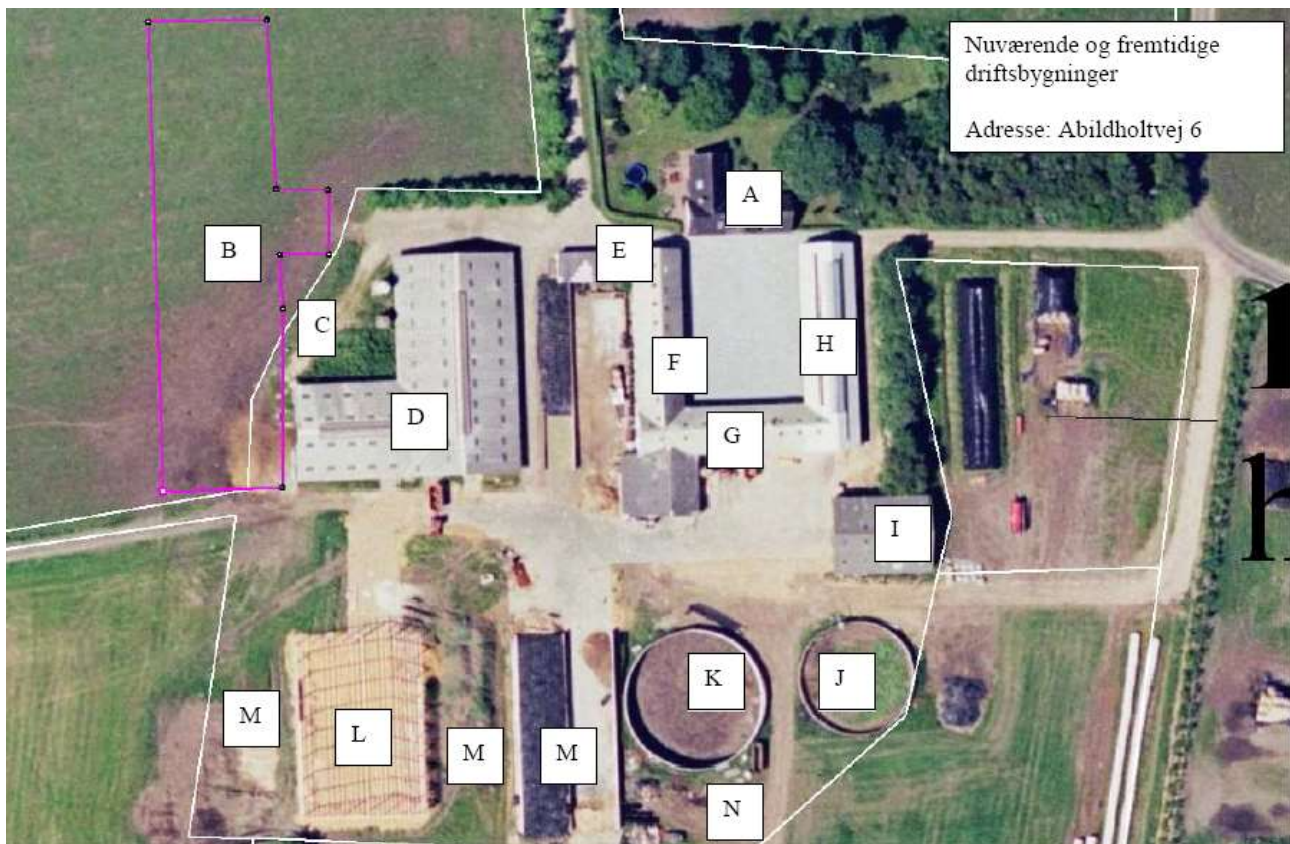
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 2 – Husdyrbrugets anlæg

Bygning	Type	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Afskærmende beplantning, artsvalg og bredde	Bygningernes fremtidige anvendelse	Belysningsforhold, på facade og udenfor bygning/anlæg
A	Stuehus				Bygningerne fremstår i hvide materialer samt gråt eternittag	Se luftfotoet nedenfor		Gårdbelysning til hygge. Dæmpet belysning om natten i kostalden. Arbejdslys ud mod vejen mellem stalde og fodersiloer/foderhus.
B	Ny kostald		11 m	20			Køer	
C	Kalvehytter						Kalve	
D	Gl. kostald		8 m	20			Kvier	
E	Kalvestald		7,5 m	45				
F	Ungtyrestald		7,5 m	45				
G	Kviestald		7,5 m	45				
H	Kalvestald		7,5 m	45			Kalve	
I	Maskinhus		7 m	20				
J	Gylletank	1840						
K	Gylletank	2900						
L	Foderhus							
M	Fodersiloer							
N	Ny gylletank	4500						

Dette bilag er kopieret fra ansøgningsmaterialet.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning

Signaturforklaring:

- = Kemikalie
- = Motorolie
- = Dieseltank
- = Omklædning / Bad
- = Afhentningsplads for DAKA
- = Vaskeplads
- = Hovedhane til vand
- = Eltavle

Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 5 – Transportveje fra anlæg til markarealer

Bilaget er kopieret fra ansøgningen.

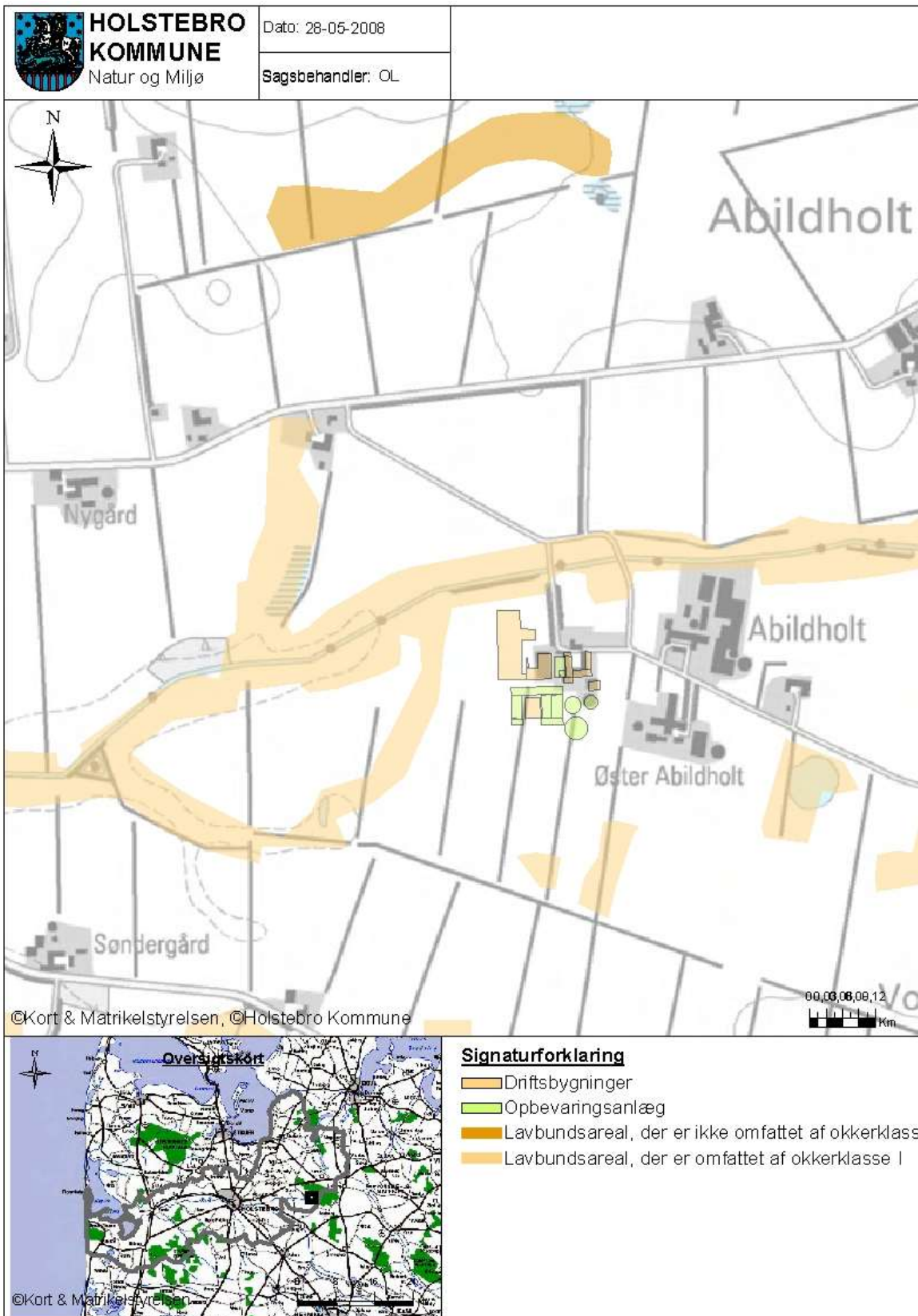
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 6 – Lavbundsarealer ved ejendom, hvor der ikke må placeres ensilagestakke

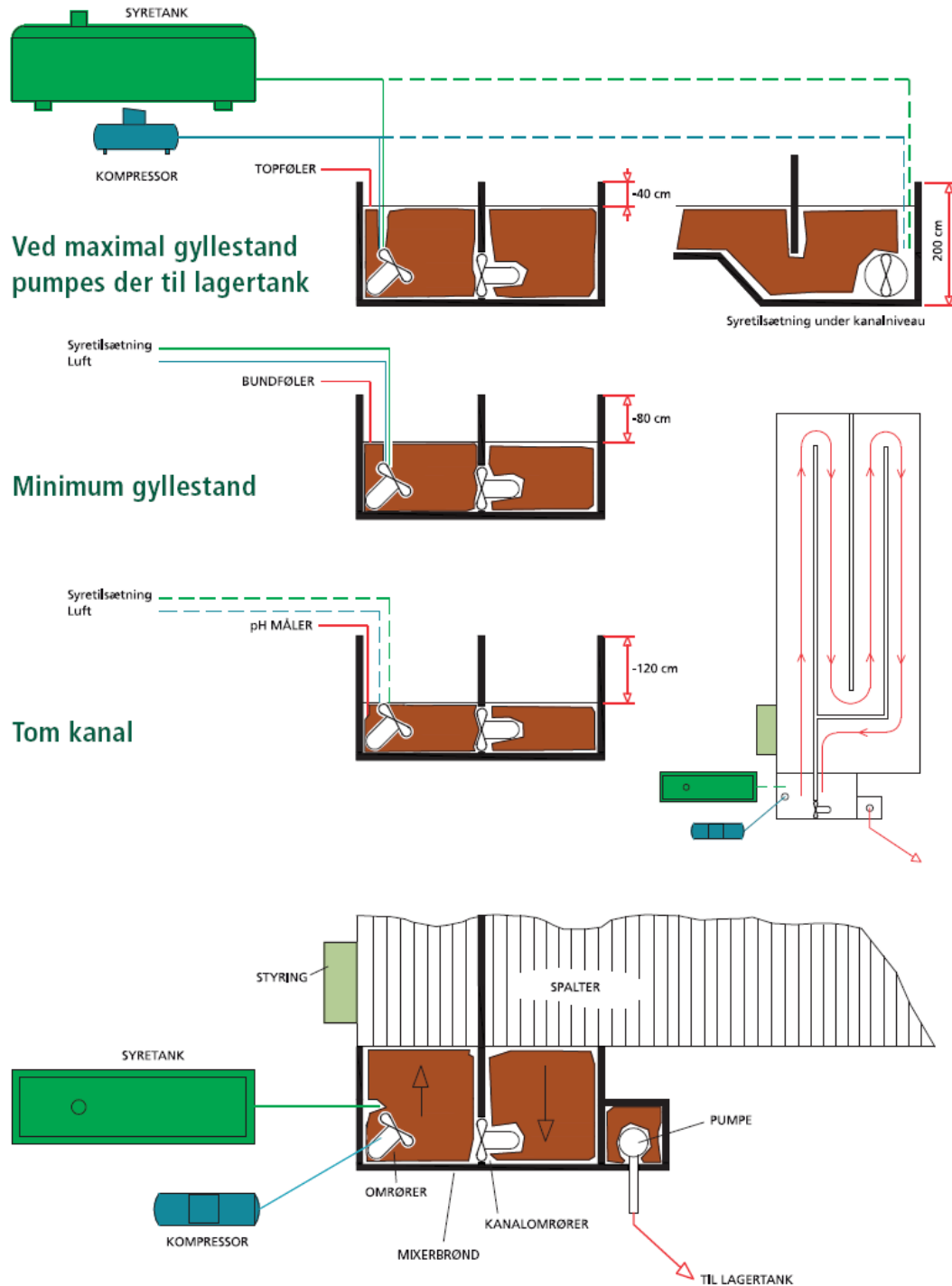

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

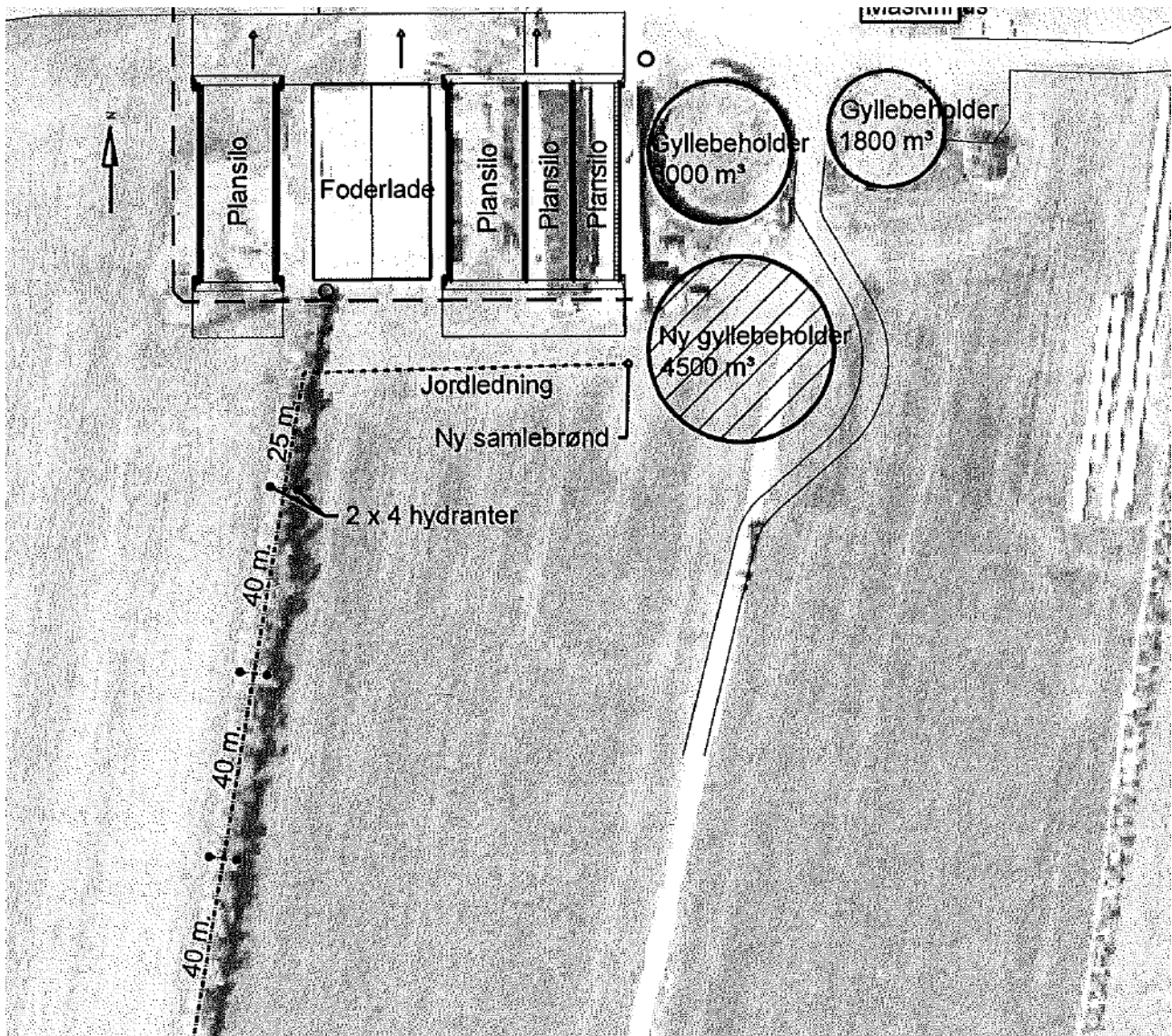
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Principskitse for forsyningsanlægget

Infarm A/S
 Systemvej 10
 DK-9200 Aalborg SV
 Telefon: +45 96 32 68 00
 Fax: +45 96 32 68 19
 sales@infarm.dk
 www.infarm.dk

Bilag 8 – Sprinklere til udsprinkling af vand fra ensilagepladser

2x4 hydranter placeres i læhegn syd for ensilagepladserne.

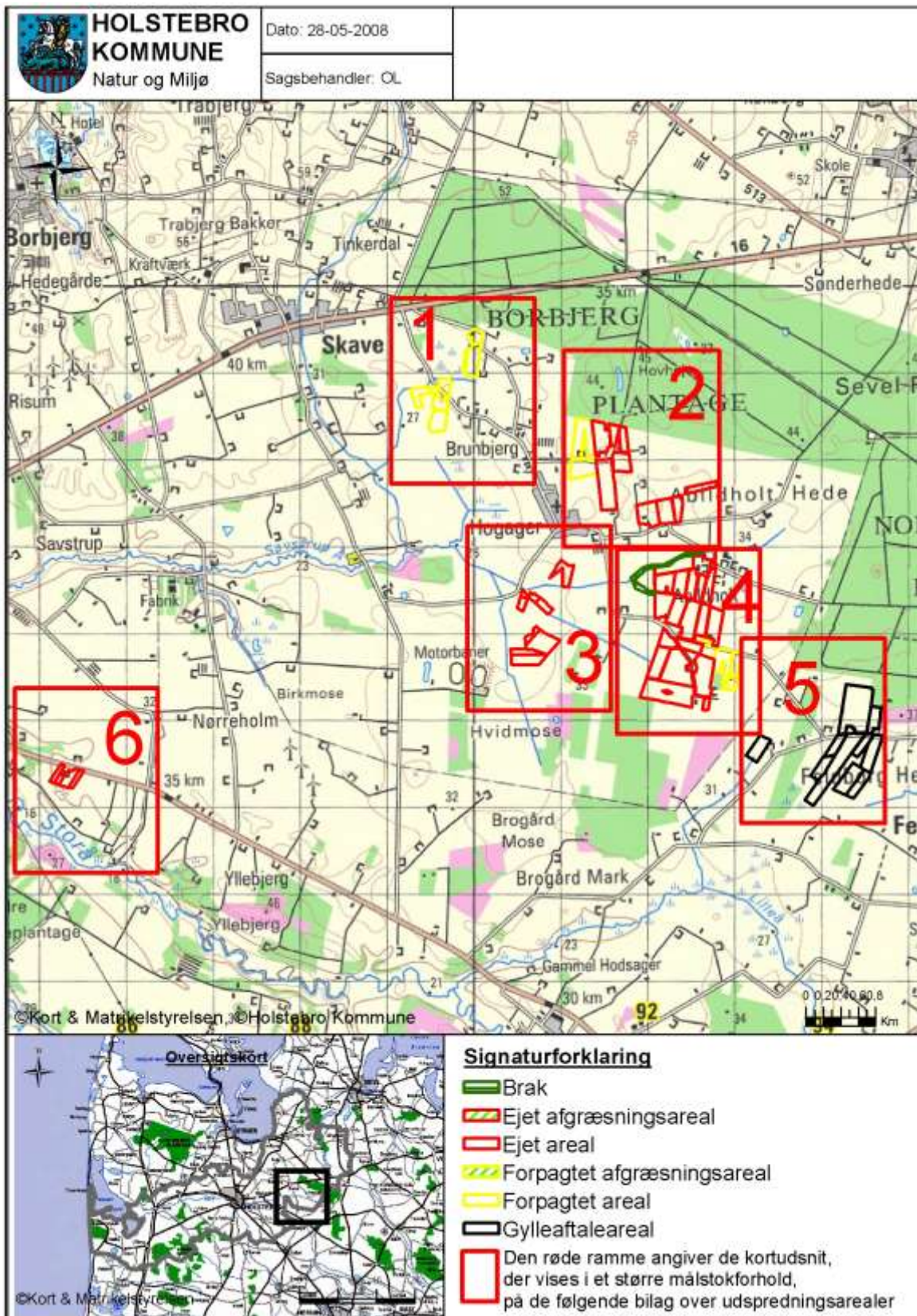
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 9 – Oversigtskort over arealer

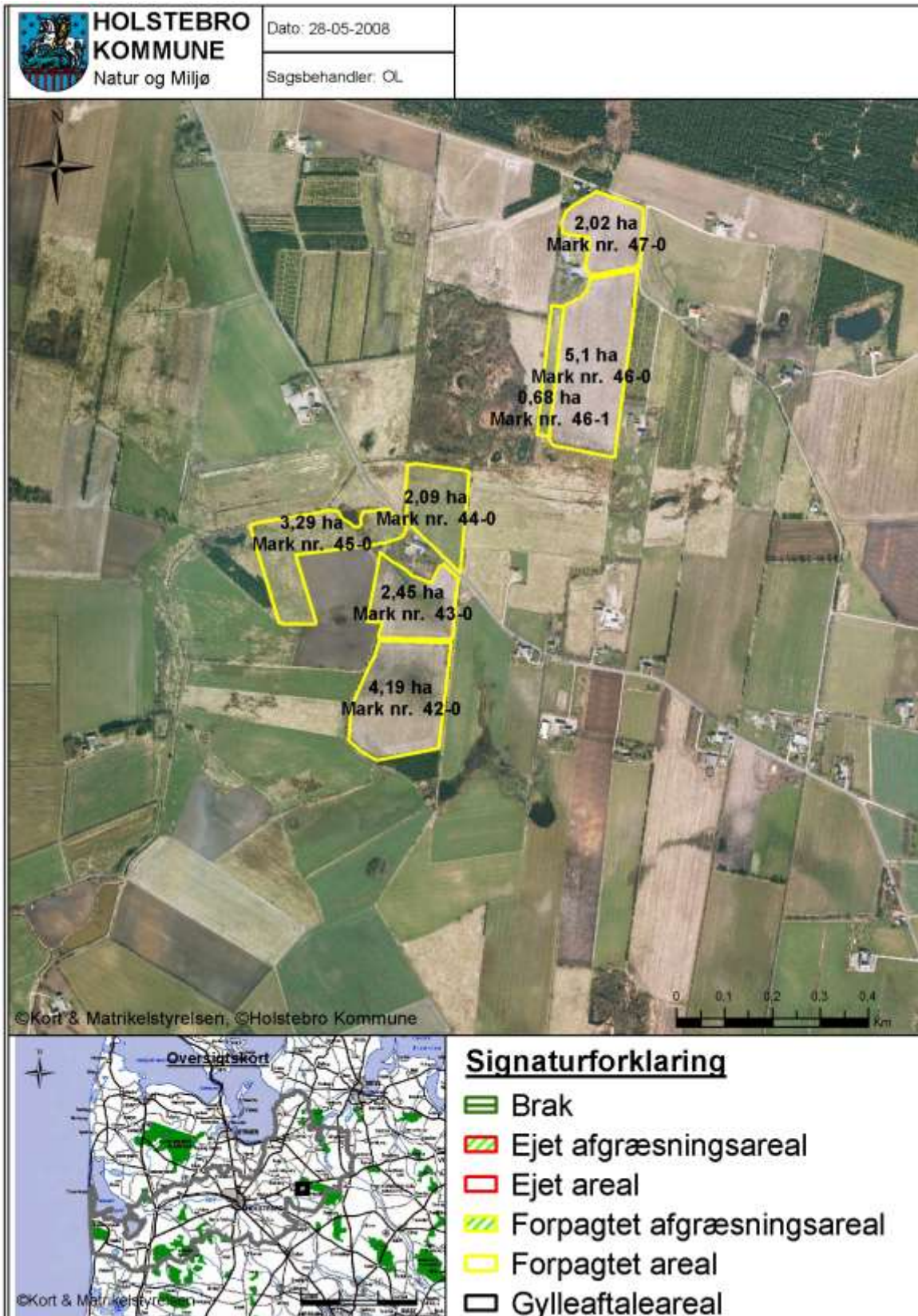
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 1/6

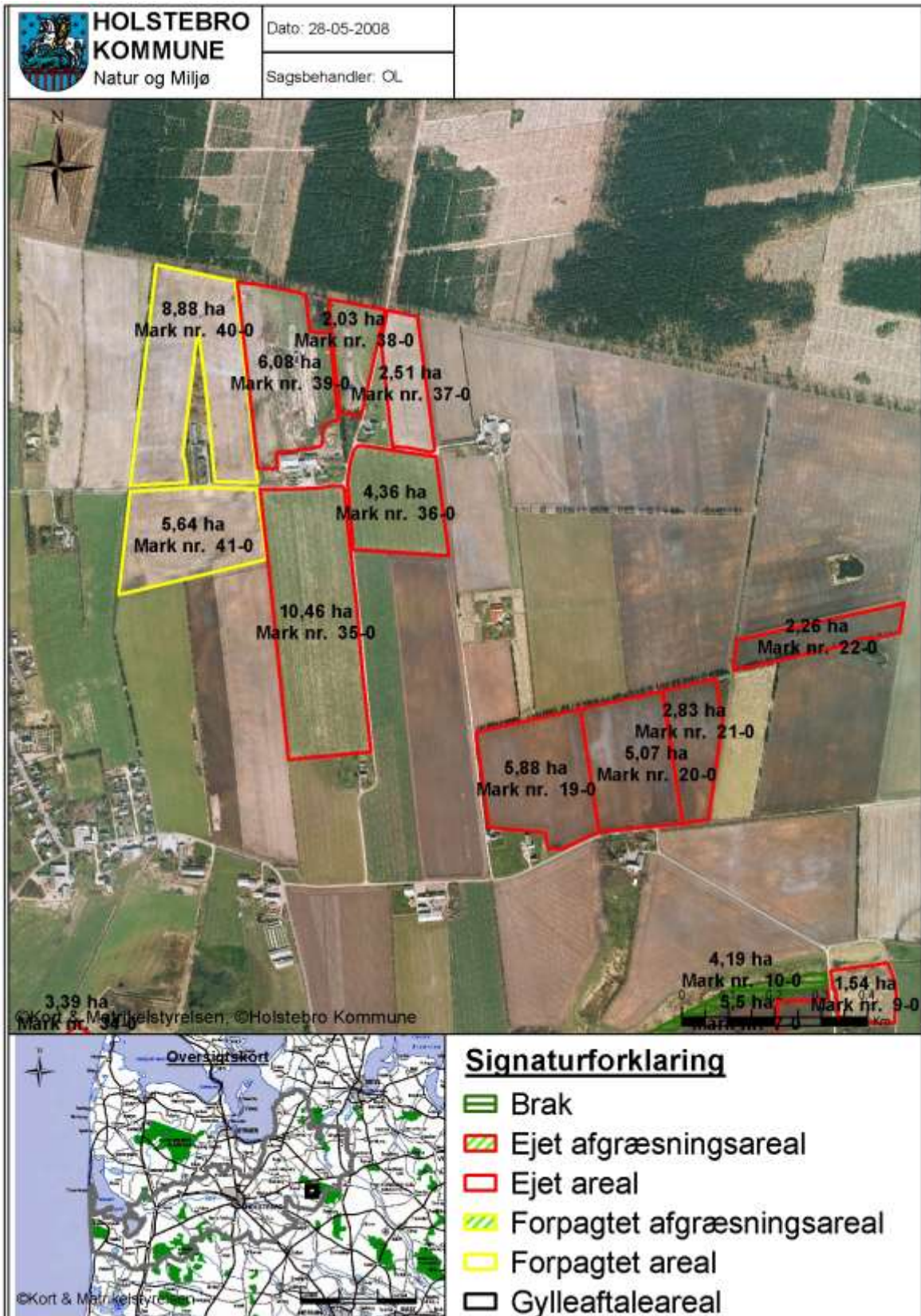
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 2/6

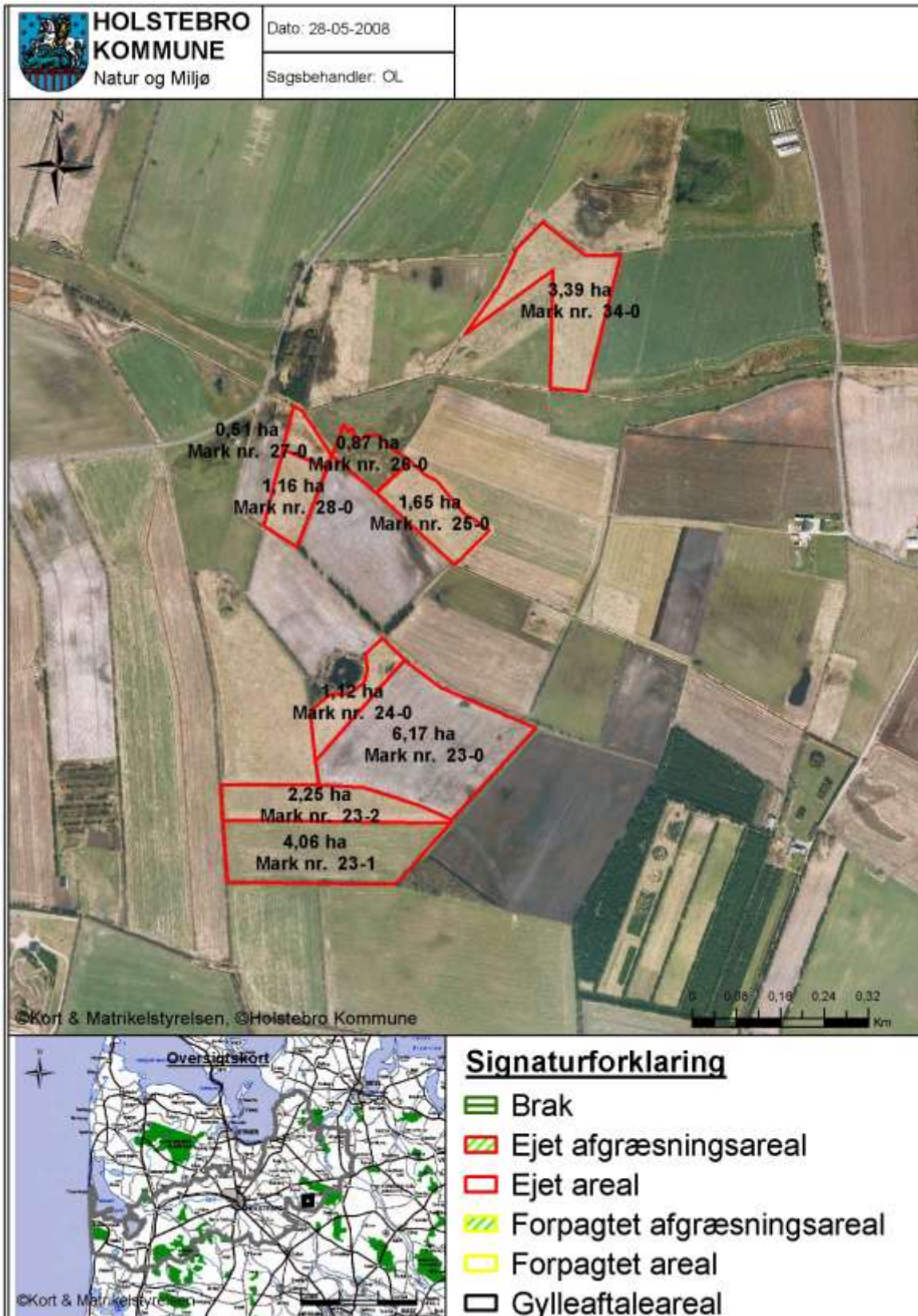
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 - Arealer del 3/6

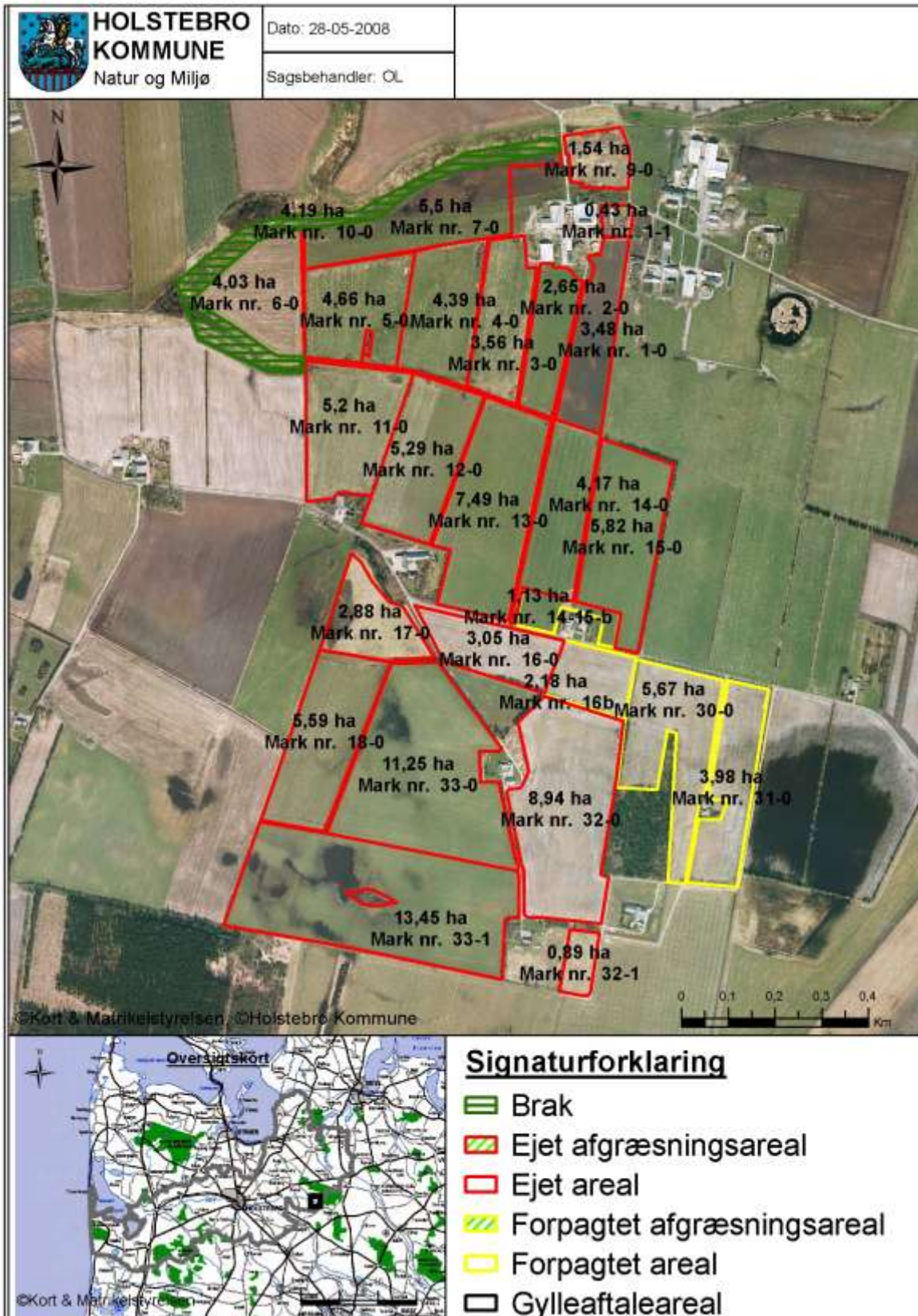
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 4/6

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 9 – Arealer del 5/6

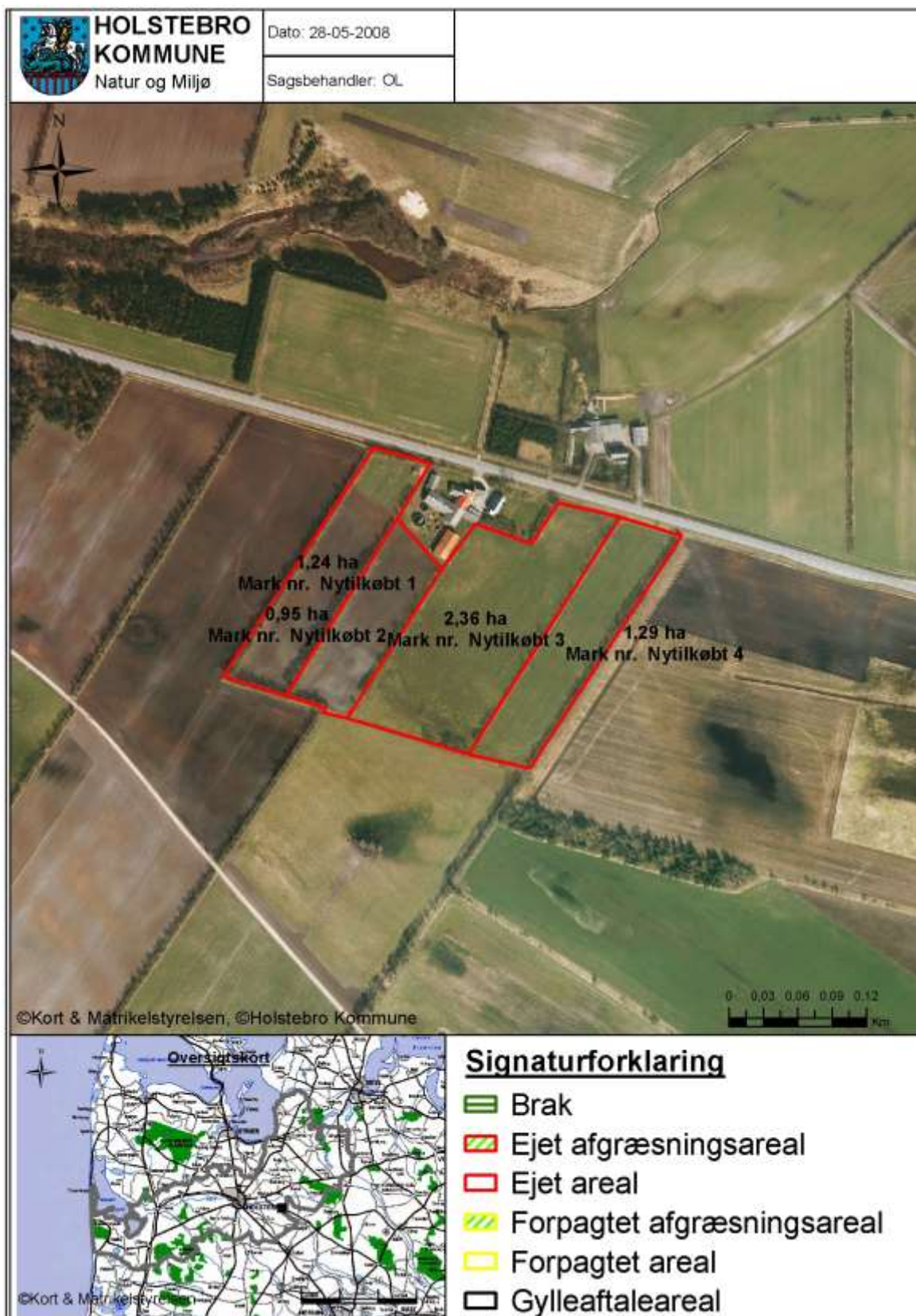
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Arealer del 6/6

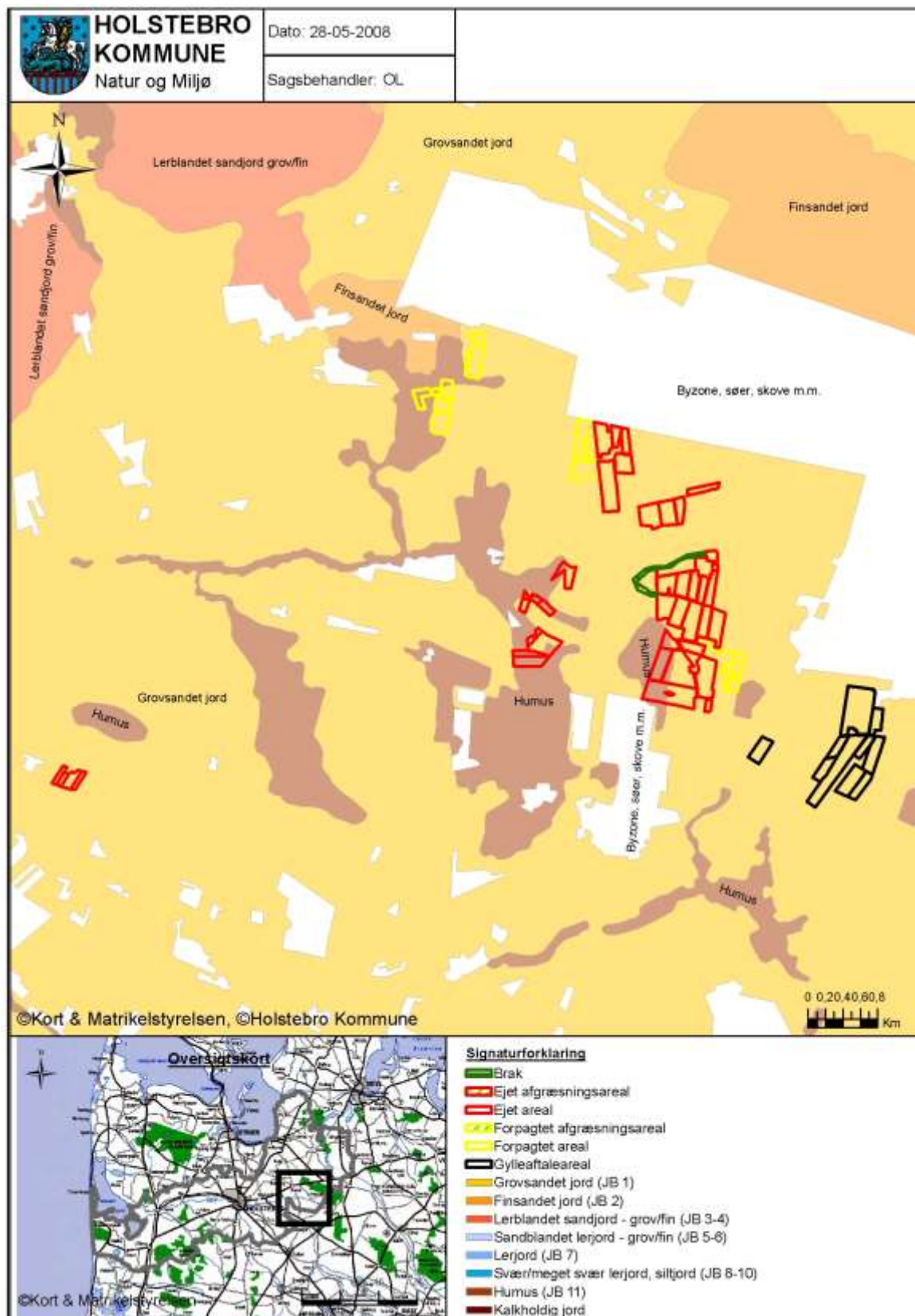

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Jordtyper

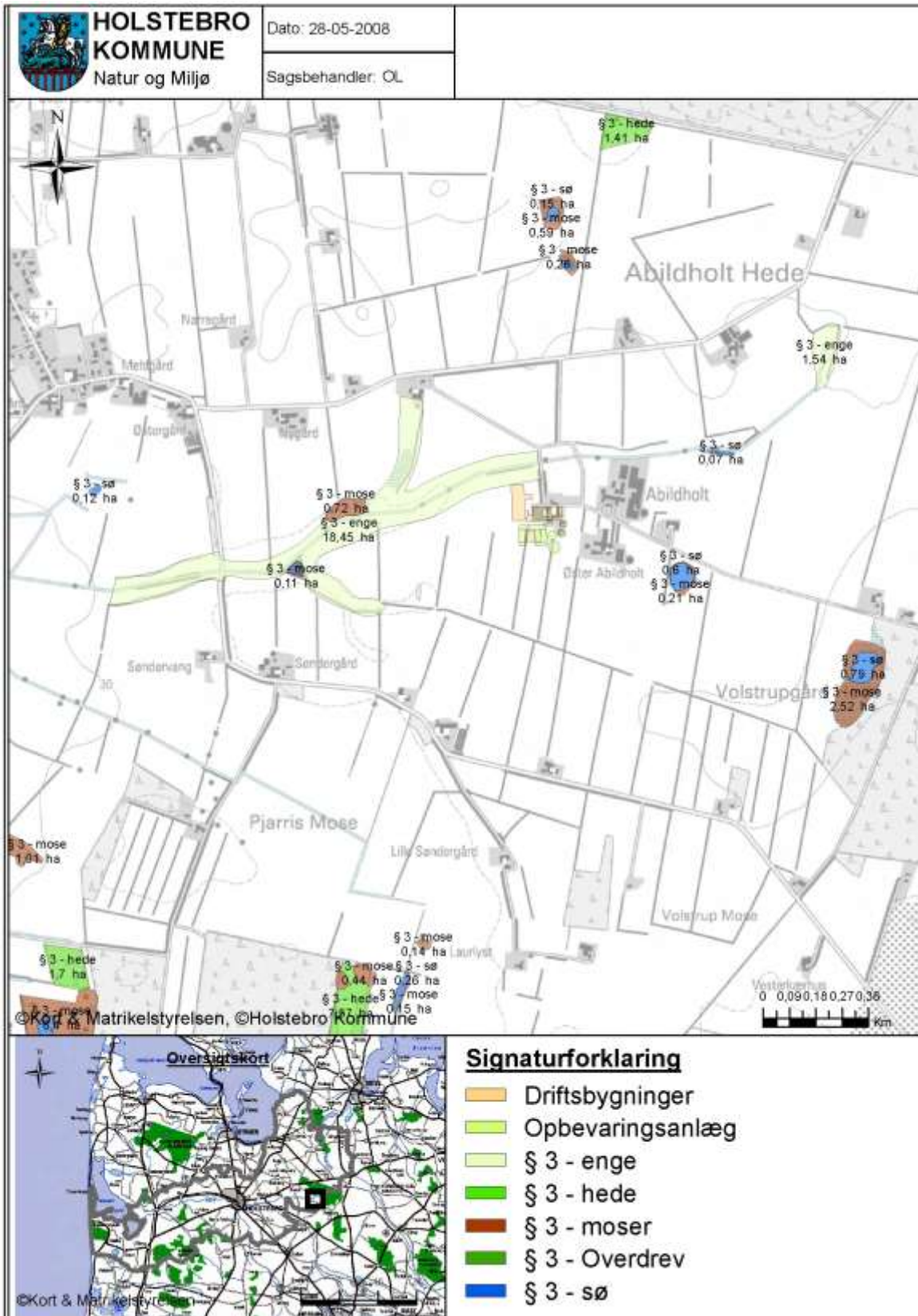
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 - § 3 områder i nærheden af anlægget

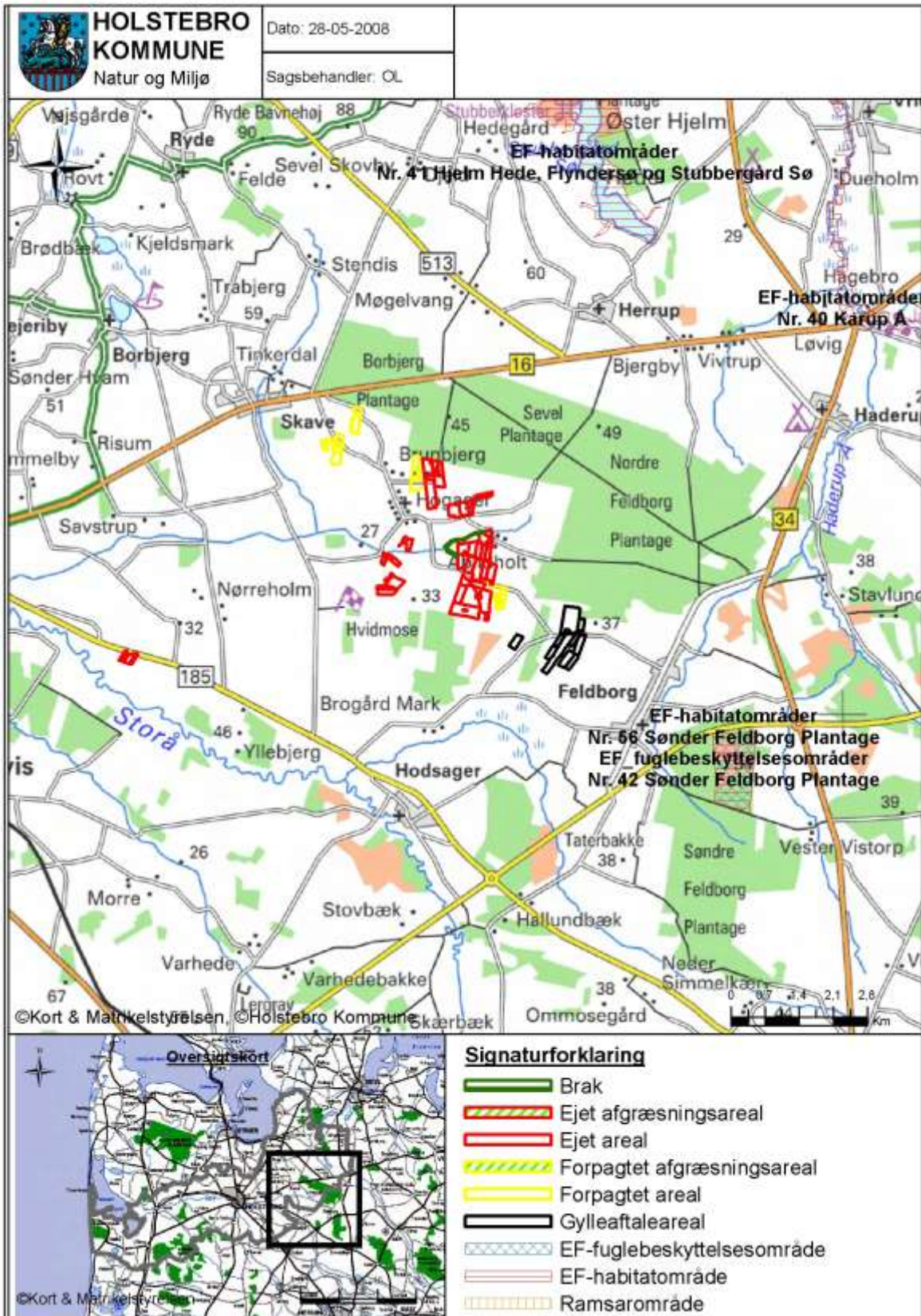

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Internationale Naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

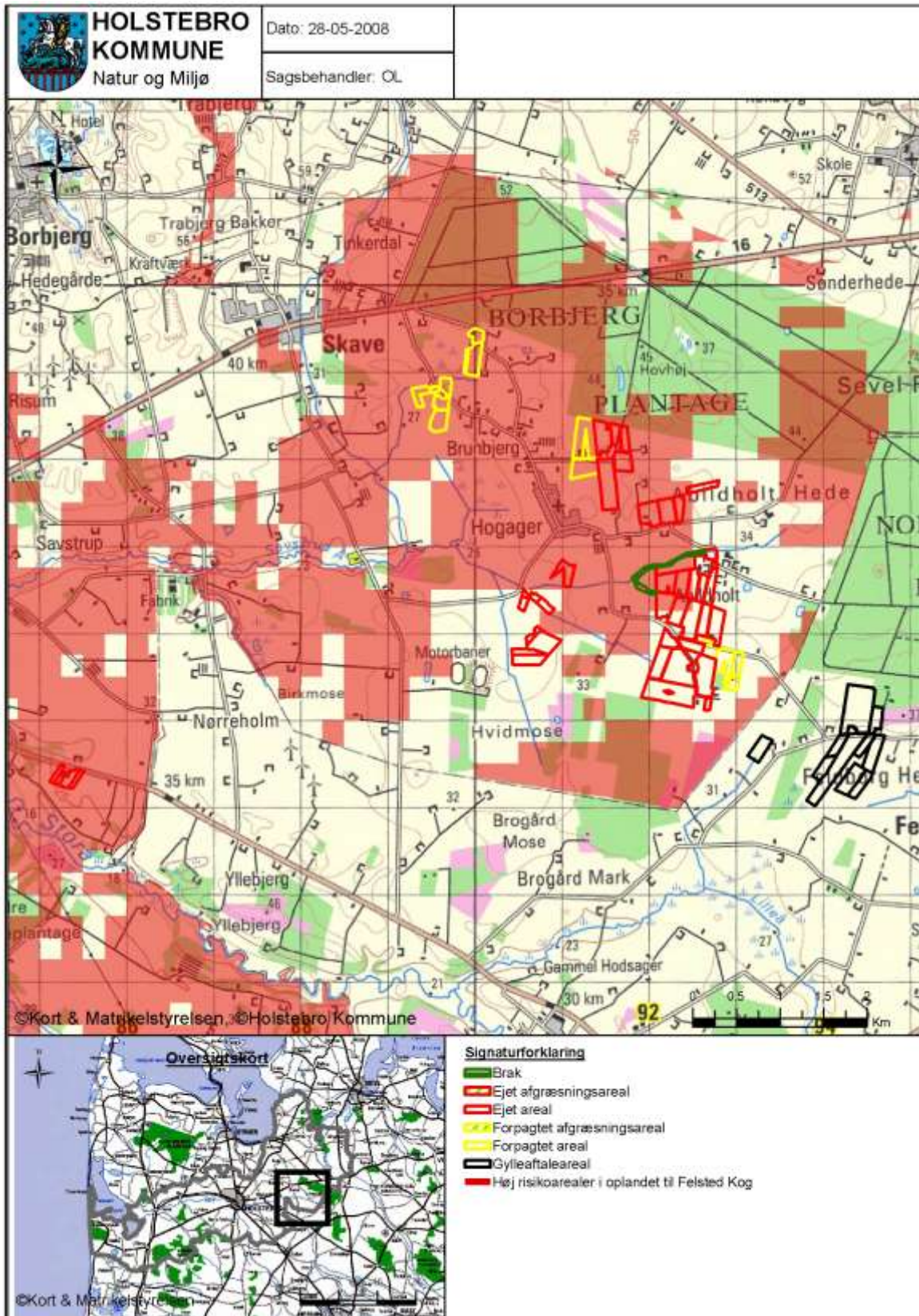
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 - Risikoarealer i opland til Felsted Kog med lille nitratreduktionen

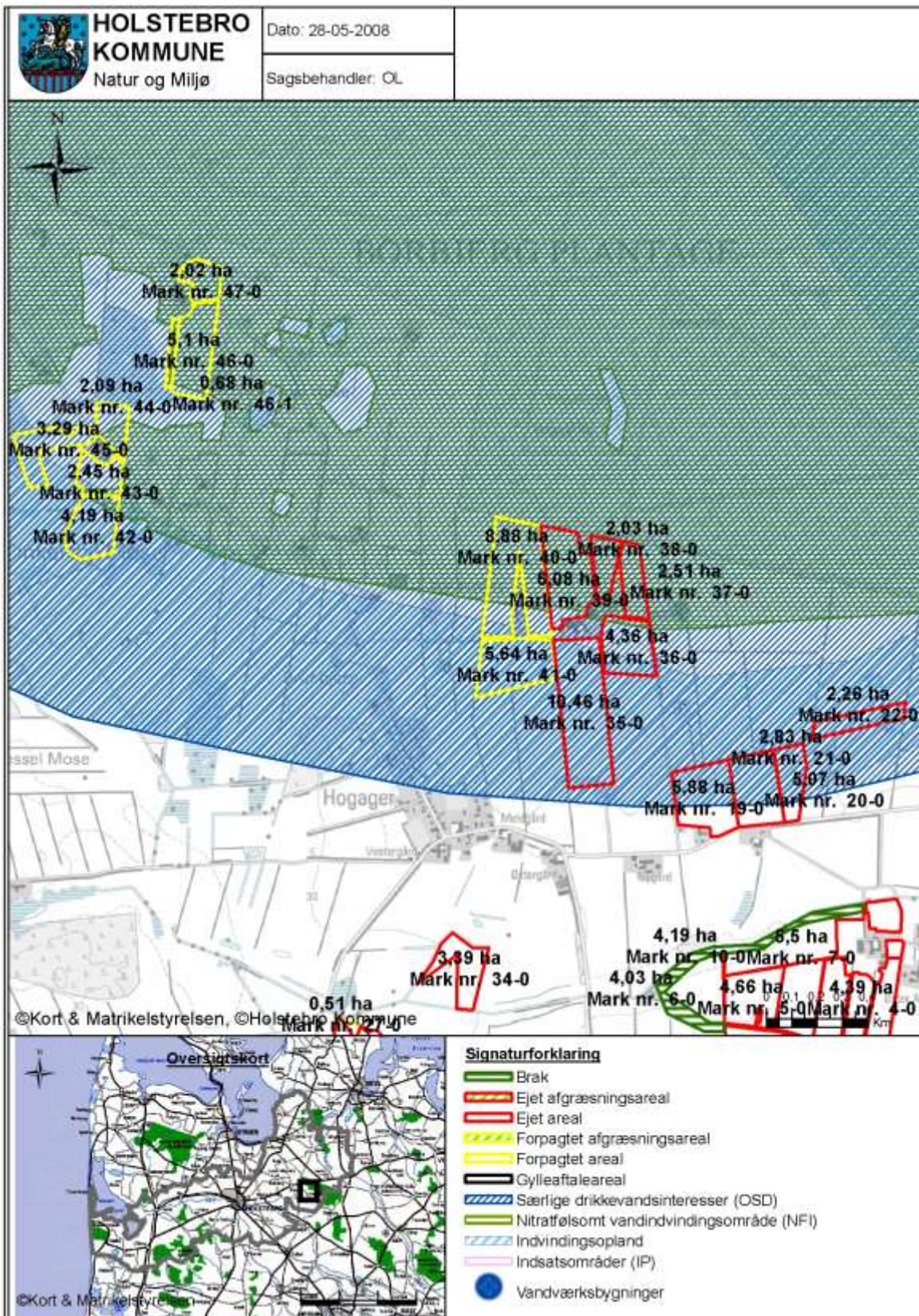
TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Grundvandsområder

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Driftsjournal - del 1 / 3

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	antal/de	DE	+ - DE
Malkekøer	470,59		1,176		
Småkalve (0-1 mdr.)	3,46		0,173		
Småkalve (1-3 mdr.)	6,73		0,192		
Småkalve (3-6 mdr.)	10,07		0,224		
Tyrekalve (40-50 kg)	1,22		0,006		
Kvier (25-26 mdr.)	7,84		0,490		

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkens placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse	150 meter

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Driftsjournal - del 2 / 3

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse m ³	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr 1	1.840						
Gyllebeholder nr 2	2.900						
Gyllebeholder nr 3	4.500						
....							

FORSURINGSANLÆG	Dato	Beskrivelse af hændelse
Driftsfejl og alarmer		
Driftsfejl og alarmer		
...		

SERVICE FOR FORSURINGSANLÆG	Dato	Beskrivelse af service inkl. fejlretninger
Kontrol jf. servicemanual		
Kalibrering af pH-målere		
...		

MÆLKEKØLINGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF EJENDOMMEN			
	Dato	Tiltag	Tiltag
Gennemgang af ejendommen af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 3. år.
Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 15 – Driftsjournal - del 3 / 3

EL, VAND og VARME	Januar kvartal			April kvartal			Juli Kvartal			Oktober kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Varme [kJ]												
andet												
andet												

DRIFTSFORSTYRELSE		
Beskrivelse	Fra dato	til dato
Skrabere over gyllekanaler		
...		

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Høringssvar fra DN til forslag om miljøgodkendelse

---

Danmarks
Naturfredningsforening

Holstebro Kommune
Teknik og Miljø
7500 Holstebro

Den 1. september 2008

Vedr. forslag til miljøgodkendelse for Abildholtvej 6, 7500 Holstebro

Danmarks Naturfredningsforening (DN) i Holstebro har gennemlæst ovennævnte forslag til miljøgodkendelse og har følgende bemærkninger:

DN skal anmode om at teksten i vurderingens 2. sidste afsnit på side 34 ændres til følgende:
" der stilles vilkår om at skraberne skal køre min. hver 2. time" jf. vilkår 30, så der er overensstemmelse mellem vurdering og vilkår.

DN mener, at der skal skrabning min. hver 2. time for at opnå en reduktion på 20 % i ammoniakfordampning.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening i Holstebro

Ole Primdahl
Formand

LOKALKOMITEEN HOLSTEBRO KOMMUNE

Holstebro Kommunes bemærkninger til høringssvar:

Holstebro Kommune er enig med 'Danmarks Naturfredningsforening i Holstebro' omkring det anførte afsnits mangler i forhold til vilkårets udformning, og teksten i vurderingens 2. sidste afsnit ændres, jf. høringssvaret.

TEKNIK- OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927